

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za kraje bivše Avstro-Ogrske:
celo leto skupaj naprej . . . K 60—
pol leta 30—
četrt leta 15—
na mesec 5-50

za Nemčijo:
celo leto naprej K 65—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 70—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priključi za odgovor dopisnica ali znakica.
Upravištevno (spodaj, pritličje, levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 90.

Izkušnja vsak dan sveder, izvršeni modelje in praznik.

Inzerati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 vln. Poslano (enak prostor) 30 vln, parče in zahvale (enak prostor) 20 vlnarjev. Pri večjih inzeratih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno **»Slovenski Narod«** po nakaznici. **»Slovenski Narod«** na samo plačeno naročbo brez poslatve denarja se ne moremo nikakor oziro. **»Narodna Tiskarna«** telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hoči ponj:

celo leto naprej K 58— | četrt leta naprej K 15—
pol leta 29— | na mesec K 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34.

Današnje vesti.

Posebna brzojavna poročila „Slov. Narod“:

ODPRAVA BLOKAD PROTI BIVŠI AVSTRO-OGRSKI.

Geneve, 10. marca. »Svet desetorice« je sklenil odpraviti blokado proti vsi bivši Avstro-Ogrski, da se je temu srčno upirala Italija.

ITALIJANSKE SPLETKE.

Geneve, 10. marca. Z italijanske strani se dosledno širijo po vsi Švici vesti o jugoslovanskih napadih na Italijo.

PRED VAŽNO SEJO »ODBORA DESOTORICE« O NAŠIH VPRAŠANJIH.

Geneve, 10. marca. Prihodnja seja »Odbora desetorice« bo izredno važna za nas, ker se bo bavila z jugoslovanskim vprašanjem. V nedeljo je Orlando odpotoval z Rima v Pariz, da se te seje udeležijo.

NESRAMNI LAŠKI NAPADI NA SLOVENCE.

Geneve, 10. marca. Od laške strani se dementira vest, da bo blokada Jadranskega morja dvignjena. Šeprav je »Odbor desetorice« to sklenil, »Secolo« ponovno zahteva, naj se jugoslovanske čete razorožijo in pravi: Se vedno smo Slovence potolčki, že prej, ko so nosili še avstrijsko uniformo, pa jih bomo tudi sedaj, naj nosijo uniformo kakršno hočejo. Svoje sigurnosti smo si priborili za ceno tisočih življenj, pa nam ni treba, da bi sedaj kalili mir s če tudi lahko kazensko ekspedicijo v Ljubljano ali Zagreb.

ZAHTEVE LAŠKIH SOCIALISTOV.

Geneve, 10. marca. Parlamentarna socialistična skupina je sklenila sledeče zahteve: 1.) takojšnje resnično amnestijo; 2.) takojšnje demobiliziranje vseh vojaštva; 3.) povratek vseh čet iz Rusije; 4.) takojšnji svobodni politični režim; 5.) volilno reformo z volilnimi listinami in proporcijom. — V doseg teh zahtev je sklenjena velikopotezna intenzivna agitacija v celi deželi.

RENEGAT ZAHTEVA LAŠKO REKO.

Geneve, 10. marca. Reški renegat Susmel (Šušmel) je v »Corriere dela Sera« napisal obširen članek, v katerem zahteva Reko za Lahe.

NAŠE MEJE. — UGODNA REŠITEV.

— MEJA MED NAMI IN ITALIJO SE NE BO DOLOČILA BREZ WILSONA.

Geneve, 11. marca. Kakor smo poročali že pred dnevi, je takozvana romunska komisija končala svoje delo in izdelala operat o mejah kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Naše meje so po tem operatu že dovršene napram Nemški Avstriji, Ogrski, Romuniji, Bolgarski in Grški. O detaljih ni mogoče doznati nobene avtentične vesti. Po informacijah iz krogov jugoslovanske delegacije na pariški konferenci, kakor tudi iz francoskih in angleških krogov je pa gotovo, da so te meje zelo ugodne zlasti tudi proti Nemški Avstriji. Meja z Italijo ni določena in se komisija doslej z njo ni bavila, marveč je samo vzela na znanje elaborata o obojestranskih zahtevah. Dolžni bo to mejo »Odbor desetorice« ob udeležbi Wilsona in Orlanda.

ČEŠKE MEJE.

Geneve, 11. marca. Elaborat o čeških mejah je že dokončan in sicer v zmislu čeških želj, ki si jih je komisija popolnoma prisvojila.

NEMŠKA AVSTRIJA SE NE ZDRUŽI Z NEMČIJO.

Geneve, 11. marca. Na konferenci je odločitev glede Nemške Avstrije v principu že sprejeta: Pod nobenim pogojem ne bo priznan eventualni sklep nemško avstrijske skupščine, da se Avstrija združi z Nemčijo. Najbolj verjetno je, da bo pariška konferenca za poznejši čas zahtevala v Avstriji referendum (plebiscit) glede združitve in se sedaj vrše med zavezniški pogajanja za določitev pogojev in načina tega referenduma. V vseh teh vprašanjih so vključeni velikim naporom Lahni ostali ne samo v manjšini, marveč popolnoma osamljeni. Med Anglijo, Francijo in Ameriko vlada v vseh bistvenih vprašanjih popoln in prisrčen sporazum.

Poročila ljubljanskega dopisnega urada.

LAHI IN JUŽNA ZAČASNA MEJA.

Prevoz živil iz Trsta. Ljubljanski dopisni urad poroča dne 11. marca iz uradnega vira: Snoci ob enajstih je načelnikstvo Južnega kolodvora v Ljubljani prejelo nastopno brzojavko italijanskega ravnatelja državnih železnic v Trstu: »Od jutri 11. marca nadalje se bodo vsi vlaki z živil iz Prago in za Dunaj vodili čez Logatec. — Serani. — K tej brzojavki pripominja Lj. dop. urad, da se njena vsebina očito nanaša zgolj na način železniškega obratovanja, dočim more odločiti, kaj se v Trstu naloži in kam se naložena živila dirigirajo, edino ameriška mislija, ki ji načeljuje podpolkovnik Caushy. Iz dejstva, da v gorenji brzojavki imenoma ni navedena ne Jugoslavija, ne Slovenija, ne katerikoli slovenski kraj, torej še nikakor ne sledi, da ob tej priliki Slovenci ne bomo dobili živil in da bomo le gledali, kako jih vozijo preko naše zemlje.

NA NAŠI SEVERNI MEJI.

LDU, poroča z dne 11. marca iz uradnega vira: Severovzhodno od Sp. Dravograda je 8. marca prekorčila nemška četa, broječa dva častnika in 80 moč z dvema strojnicama nevtralni pas in vdrla v Soboto, vas na našem ozemlju. Četa je ušla našo orožništvo postajo in tudi patrolo enega častnika in 14 moč, ki je na našem ozemlju razoroževala, ter jih odvedla v Celovec. Mi smo ukrenili vse potrebno. — V velikovškem okrožju se je približalo kakih 20 moč našim oddelkom pri Gorici (Goritzenberg) in vrlo eno ročno grnato. Patrolo smo odbili s strelji iz pušk in streljiv. — Nemški vojniki poskušajo propagando med našim vojaštvom, da bi odložilo orožje in šlo domov. Ponižajo jim jabolčni in prosijo kruha. Nemcem smo naznanili, da bomo na vsak tak poizkus odgovorili z ognjem. — Vzhodno od Borovca se Nemci oborožili nemške kmete. V nasprotju z določili premirja so Nemci zasedli Kočuhe v nevtralnem pasu. — Dne 10. marca ob 1:30 popoldne je plul aeroplan tipa »Caproni« preko Velikovec proti Gradcu. — Vzhodno od Labuda pri cerkvi Svete Trojice so Nemci oddali deset streliv iz streljiv. Naši niso odgovorili.

Dr. V. Kukovec:

Pravična razdelitev zemlje.

V tem smislu si pač državljani predstavljajo vprašanje agrarne reforme. Za vsako državo je isto temeljne važnosti, gotovo za našo mlado državo nič manj. V neustavni dobi je beograjska vlada ustrezajoča zahtevam širokih ljudskih množic izdala načelno zavezo odredbo. Minister socialne skrbi Korač je po splošnem mnenju moč, ki si stvar resno misli. Ko se je sestal državni zbor, ni mogel minister v zakonodajni smeri po začetni poti na lastno pest naprej delati. Ministrski svet je celo na stališču, da je veljavnost tudi izdanih ukrepov odvisna od sklepa državnega zbora. Naravno, da je torej velik del odgovornosti prešel na nas, ki smo semkaj poslani od strank kot ljudski zastopniki. V razpravo v zbornici se ne more priti to vprašanje, ker je pot do stvar, dela še založen z mnogimi formalnimi zaprekami. Niti odseki zbornice se za tako delo še niso mogli izvoliti. Ni pa ovire, da si postavijo odseke posamezni klubi. In ponovno smo že razpravljali baš vprašanje agrarne reforme v odseku Demokratičnega kluba, kjer seveda sodelujemo tudi slovenski demokrati. V sveti smo si, da je to tudi politično za nas važna stvar. Z veseljem se torej udeležujemo baš dela v tem odseku.

Kdor se obrne v zgodovinski boj za zemljo pri raznih narodih v starih dobah, si je na jasnem, da tega vprašanja ni mogoče v naglici rešiti. Toda narod je nestrpen, če ne bi izpolnil njegovih nad že zdaj, utegnemo imeti socialno revolucijo. Zato pa ni povoda, kar se dobre volje tega državnega zbora tiče. Demokratični klub bode kot najmočnejši klub brez dvoma delal z vsemi močmi za reformo, o tem smo si danes na jasnem.

Da bi bili dani pogoji za brzo izvršitev razdelitve zemlje, tega pa vsaj v celnem obsegu ne moremo potrditi. V

Bosni, kjer je vprašanje najvažnejše, bode vsaj delna rešitev menda najlažje izvršljiva. Tam je zemlja večinoma že v rokah kmetov in je ni treba še odkazati, ampak spremeniti pravno razmerje med kmetom in lastnikom bogom. Sicer tudi v posesti niso vsi opravičeni, pa vsaj uvede se lahko izvršitev reforme. Tudi ima Bosna v uradniški stroju še precej predpogojev za količnejšo uspešno izvršitev vprašanja. Ljudsko zastopstvo bode se pa v tem vprašanju razumelo. Različno je stališče v banovini, zopet drugačno v Vojvodini in drugačno v Sloveniji.

V banovini se ne more reči, da oni, ki zemljo zahtevajo in so si jo deloma že prilastili, sami zemlje doslej niso imeli, žele pa več. Obilnih veleposestev tu ne bode seveda smeli dobiti le dosedanj kmetje, čakajo stotine brezposestnih rok na njo. Veleposestniki so si tudi v svesti, da jo bodo morali oddati in jo že ponujajo, seveda s pridržki. Tudi tu mora seveda priti razlastitev po točnem enotnem načrtu, ki bode pa šla roko v roki s naselitvijo, kolonizacijo. Tu bi prišlo pač tudi slovenske delavne roke zelo v poštev. Vsakdo bode pa priznal, da se to ne da vse izvršiti to pomlad. Tudi potrebno ni, saj bi naglica spravila dragoceno zemljo v roke manj vrednih, dočim bi drugi ostali praznih rok. Baš tu pa še tudi pripravljeno delo ni niti najmanj izvršeno, kar je zelo obžalovati. Ali bode vlada tu našla dovolj moči, da se uveljavi? Za sedaj je tu najvažnejše vprašanje, da se zemlja tudi letos obdeli in da negotovost položaja ne oškoduje letošnje produkcije, kar bi nam bilo usodno. V ti smeri je pristopil tudi klub na vlado, da vse možno odredi in ukrene.

Kako ogromno premoženje je pa država dobila v Vojvodini, o tem sploh pojma nimamo. Tu bode pri delitvi zemlje važno, da pride domači živelj do veljave. V podrobnostih bode pa izpeljava še težja. V Sloveniji ni skoro slovenskih veleposestev, ki bi v poštev prišla, ampak nemška. Razdelila se seveda bode, četudi rok ne more biti danes še gotov. Da slovensko lastništvo veleposestev ne bode nedotakljivo, je jasno. Tako daleč narodna sentimentalnost ne bode smela iti, da bi izključila socialno pravičnost. V vprašanju lastništva gozdov še nismo dospeli daleč, posebne razmere na Slovenskem smo imeli že priložnost povdarjati. Agrarna reforma je seveda z vprašanjem denarne veljave v tesni zvezi. Zato je naš demokratični klub takoj začel tudi to zadevno delo v valutnem odseku. Jasno je, da je denar zelo obveljavno prišel — kriva je Avstrija in vojska sploh. Da pa ne bode skromni slovenski kapital preveč v izgubo šel in napravil prostor tujemu v škodo naroda, treba najti kritje za papirnat denar vsaj deloma. Tu mora pomagati tudi agrarna reforma.

Svobodna trgovina.

Beograd, 4. marca.

Aprovizacija je v naši državi zašla na mrtvo točko. Takozvana vezana trgovina, ki se je pojavila med vojno kot nujna posledica blokade in zmanjšane produkcije ter je bila namenjena od pomoči konsumentov, izgubila od dne do dne bolj na svojem pomenu. Razne centrale za žito in mlevske izdelke, za živino in meso postajajo brez vrednosti. Diskreditirale so se med vojno tako, da so postale med narodom do skrajnosti osovražene, zato pa so tudi za konsumenta naravnost nesreča. Zlasti na Hrvatskem in v Banatu je to videti, kjer je nagomiljenega še velike množice raznih živil — ceni se, da je tukaj žita in moka še več tisoč vagonov — katere pa kmet raje pokrmi ali pa uniči, kot bi jih odstopil in prodal centralam. V očigled nekonstituiranim upravnim razmeram je v teh krajih vsaka rekvizicija živil izključena. Maksimalne cene so le v posmeh, ker zanje ni dobiti robe. Mesto urejene prehrane, mesto realne trgovine, cvete v teh krajih zakonitost, ki spravlja živila med konsumente po verziških in navitih cenah.

Ker je medvojni prehranbeni aparat docela odpovedal, je centralna vlada v čim dalje večjih zagatah. Od strani producentov in trgovcev se ji dopoveduje, da je edino sredstvo, ki bi moglo v naši državi izvesti pametno po-

razdelitev živil ter izenačenje zalog, povrnitev k svobodni trgovini. Ne da bi zaslislal poslansko zbornico, je sklenil ministrski svet tik pred njenim sestankom, odpraviti vezano trgovino ter jo nadomestiti s svobodno.

Zavedajoč se dalekosežnosti ministrske odredbe ter njenega izredno važnega pomena za vse sloje našega naroda, tako za konsumenta kot za producenta in nič manj ne za vzpostavitev legitimne in zdrave trgovine, je Demokratični klub, čim se je konstituiral, izvolil poseben odsek za prehrano, kateremu je naročil, da zavzame nemudoma napram ministrskemu odloku glede svobodne trgovine, stališče.

Dosedaj je imel ta odsek dve seji. Zahteval je pri ministru za prehrano avtentičnih podatkov o intencijah vlade, ki so jo napolile k svobodni trgovini. O stvari se je razvila živahna debata. Dokler ni svobodna mednarodna, svetovna trgovina, bi mogla postati trgovina v notranosti naše države — ker ostaja brez konkurence — za prehrano usodopolna in katastrofalna. Njena uvedba bi bila opravičena le tedaj, če je v Jugoslaviji onih živil in stvari, za katere se razglašajo svobodna trgovina, nad domačo potrebo in v večji preobilici. A niti potem bi se še ne smelo dopustiti docela svobodne trgovine. Z velikim poudarkom se je izražalo v odseku zahtevo, da naj izda ministrstvo k odredbi o svobodni trgovini za varstvo konsumenta še posebno izvršilno naredbo, s katero morajo biti podane vse garancije, ki so v danem slučaju potrebne, kajti današnji notranji in zunanje-politični položaj ne more dopustiti, da bi se tako vitalna vprašanja reševala kar čez noč le enostransko. Najti je treba srednjo pot, ki edina vede do uspeha. Svobodne trgovine bi se ne smelo sedaj še tolačiti tako, da lahko vsakdo kupuje in trguje. Za prehodno dobo treba tudi to svobodno omejiti ter dovoliti trgovanje le nekaterim faktorjem, zlasti onim, ki zasledujejo v večji ali manjši meri javni interes. Svobodna trgovina naj bi se dopustila v prvi vrsti za mestne aprovizacije in druge javne aprovizacijske korporacije, v drugi vrsti za združne organizacije konsumentov, v tretji vrsti za protokolirane trgovce in končno za privatno potrebo zasebnikov. Absolutna potreba je, da se pečajo s svobodno trgovino in s prevozi živil le civilni faktorji, v nobenem slučaju pa ne vojska. Pri uvedbi svobodne trgovine je polagati vso važnost na to, da se iste opreme le realna trgovina. Zato je napovedati brezobziren boj zakoniti trgovini, najhujši sovražnici realne trgovine, ki je tudi sicer največje zlo za konsumenta in celo državo, kajti z njo je najtesneje vezano oduševstvo, tihotapstvo in nagomiljanje živil. Proti nelegalnim prekupcem in navijačem cen bi utegnili biti edino uspešno sredstvo preiskovalni zapor, ki naj bi se uvedel za njihove delikte, slično, kakor je uveden za vse one, ki so kaznivi nad 5 let. Razven tega naj bi se kaznovalo nagomiljanje in tihotapstvo živil tudi še z zapleno in takojšnjim odvzetjem blaga. Nagrada za ovadne naj znaša najmanj polovico skupička, ki se dobi za nagomiljeno ali pa tihotapljeno blago.

Prehod iz vezane trgovine v svobodno pa zahteva še druge odredbe v varstvo konsumentov. Demokratični klub trdi, da ima država takoj zbrati večje zaloge žita in moka. Le tako je mogoče regulirati cene, ki bi jih sicer premagali razvoj svobodne trgovine kar hipno potisnil neizmerno navzgor. Le tako bi imela država v rokah sredstvo, ki bi ji omogočalo vsak trenutek odpmoči lokalnim stiskam. Vlada bo v to svrhu zaplenila v mlinih, zlasti v Bački in Banatu, vse žito in moko v mlinih. V rezervno zalogo se pritegne tudi vojni plen, ki je baje precej obsežen, ter uvoz živil iz Amerike. Ako se bo vse to izvedlo, bo vplivala odredba glede svobodne trgovine — v kolikor se to tiče žita in moka — na slovensko ozemlje jako ugodno. Padle bodo meje, ki so dosedaj tako neprijetno ločile Hrvatsko od Slovenije, Slovenijo od Banata in Bačke. Najmanj kar lahko pričakujemo, je to, da se nam ni bati do prihodnje žetve prav nobenega pomanjkanja kruha. Cene bi pa mogle — ako bo zmogla vlada realizirati vse tozadavne profilaktične odredbe — ostati precej na dosedanj višini.

Težje bo šlo v Sloveniji konsumentu radi proste trgovine, ki se je uvedla za govejo živino, to pa zato, ker je z vso gotovostjo pričakovati podražanje mesa za najmanj 100 odstotkov. Po vseh večjih mestih Jugoslavije, v Sarajevu, v Zagrebu, v Beogradu se giblje sedaj cena govejemu mesu nad 16 kron, le Ljubljana je uživala, kakor vidimo, nekak poseben vrste protekcijo. Ne da bi se hotel danes podrobneje spuščati v vprašanje živinskih cen, menim, da se dela slovenskemu kmetu velika krivica, ako mora prodajati živino po 3 in 4 krome, dočim dobiva istočasno njegov stanovski tovariš in sodržavljani, ki lahko vzreja živino pod ugodnejšimi pogoji kot on, za svojo živino po 8 do 12 kron za 1 kg. Čisto drugo vprašanje je seveda, ali je opravičen zahtevati 9 do 12 kron za en kilogram žive teže govedu, ali ne.

Vsekako bo morala pri nas prav temeljito zastaviti s svojim delom ubožna akcija, ki bo oddajala manj premožnim po znižanih cenah vsaj minimum mesa. V zelo težavno financiranje te ubožne akcije bo treba pritegniti več faktorjev: producenta, mesarsko obrt, državno in občinsko pomoč. O teh vprašanjih morda drugič kaj več. Uvedba svobodne trgovine za živino bo pa imela v naših pokrajinah tudi to posledico, da ne bo primanjlovala mesa, kajti zatrjuje se, da je v Jugoslaviji, zlasti na Hrvatskem in v Vojvodini, živine dovolj in veliko več kot je potrebujemo za kritje domačega konsuma. Goveje meso se bo moglo nadomestiti tudi z uvozom prašičev in ovac. Odsek je tekem obširne razprave o svobodni trgovini še posebej poudarjal, da je prvi pogoji za zboljšanje prehranjevalnih razmer ureditev in vzpostavitev vseh pahog prometa. Brez rednega prometa tudi svobodna trgovina ne more ukiniti dezolantnih prehranjevalnih razmer.

Demokratični klub ostane v stalnem stiku z odgovornimi ministri ter zahteva, da se pri vseh vprašanjih vladnega dela vpoštevajo tudi nazori in predlogi JDS.

Adolf Ribnikar.

Novinski pregled.

»Hrvat« je priobčil razgovor z narodnim zastopnikom Persičem, ki je glede na sedanjí politični položaj in razpoloženje v Srbiji in Hrvatski končno izjavil: V Srbiji politične strasti niso razpaljene pa tudi noben odgovorni političar ali stranka jih ne razpaliti, tako da od strani Srbije ne bo težko za pošten sporazum. Težje bo na naši strani, ako se bo tirala izvestna agitacija z razpaljivimi in krivo umljenimi sredstvi do skrajnosti. Ali naj se zgodi, kar hoče, naj bo izvoljen v konstituto ta ali oni, mislim, da nujen ne bo takega srca, da bi prevzel nase pred potomstvom odgovornost in onemogočenje onega, kar se sedaj ustvarja, in to je država vseh Hrvatov, Srbov in Slovencev. Mnogo bo odvisno od politične zrelosti hrvatskega dela našega naroda, da bo to res država enakovrednih glede pravic in dolžnosti ravnopravnih Srbov, Hrvatov in Slovencev.

»Riječ SHS.« piše o reakcionarnih poskusih: nekateri reakcionarni krogi skušajo zavesti svet z naivnim sofizmom, da provizorni parlament je sicer potreben, ali ne sme delati nič pozitivnega, ker je pač provizoren. To je ves smisel njihovega razlaganja. Na ta način bi bile sedanemu državnemu višcu vezane roke in bi niti misliti ne moglo na kak reforme in tako bi konstituenta postala samo obetanje za neizvedeno bodočnost; za njo bi se delalo vedno le »priprave«. Ako pa bi se sprejelo stališče, da narodno predstavništvo ni kompetentno baviti se s stvarmi, katere ogromna večina naroda smatra za najvažnejše, potem čemu sploh imamo tako predstavništvo? In ako ni kompetentno, da jih rešuje, odkod pa ima kompetenco, da jih odgaja in preprečuje rešitev? Narodno predstavništvo, dokler je tu, mora biti kompetentno, da vrši dolžnosti, pred katere je postavljeno s samim stanjem stvari.

»Novosti« priobčujejo razgovor z narodnim zastopnikom Angelinovičem. Pravi, da je optimist in nikdar ga nada ni prevajala. Z ustiti iz Beograda je povsem zadovoljen. Rezultat dosedanjega opazovanja je: Jugoslavija je gotova činjenica. Proces ujedinjenja se vrši tako brzo, da mora biti zadovoljen vsakdo. Glede socialnoekonomski razmer se ni bati nikake katastrofe. Dve težki vprašanji sta agrarno vprašanje in ureditev valute. Ko boste rešeni vsaj v glavnih potezih, smo prebrodili krizo. Težko živimo, ker smo faktično odrezani od morja. Brodovno tonažo so rekvirirali Italijani. Ali mi smo agrarna zemlja in bomo zdržali tudi to preizkušnjo. Glede uprave izjavlja, da je pogrešek ta, ker so avtonomne pokrajinske uprave deloma prenehale delovati, deloma delujejo v omejenem delokrogu, dočim centralna uprava še ni organizirana in ne more delovati. »Central-

vem ali avtonomija je zame vprašanje metode in ne vprašanje načela. Jasno je, da v moderni državi se morajo varovati stalne tvornice stalnih avtonomnih delov, decentralizacija uprave je naravno v moderni državi izven vsake diskusije. Glede delotvornosti avtonomnega predstavnika pravi, da ima v značaj ter način izločitve najboljše označajo njegov delokrog. Zeli pa skorajšnjega normalnega parlamentarnega dela. Predpogoj je, da se čim prej sklene konstituenta. Soglasna zahteva vseh strank v narodnem predstavnstvu je to. Ako Italijani ne zadovolje nas glede meji, potem, tako pravi Angelić, v eno jedro, jedra bi bila jedra dužnost našega naroda bila v tom slučaju, da se s svim svojim silama sprema na opci za, v znaku plemenske i socialne ravnopravnosti svih naroda.

»Agrarni Tagblatt« razpravlja o sporu radi svobodne trgovine in izjava: Od strani naših sosednjih držav Madžarske, Nemške Avstrije, Rumunije in Italije nimamo ničesar pričakovati, nasproti z vsa silo moramo delati na to, da bomo preprečili tihotapljenje blaga na Madžarsko in v Nemško Avstrijo, ako hočemo, da bomo izhajali z obstoječimi zalozami. Glavno vprašanje je, na kak način se zagotovi prehrana prebivalstva. Prizadevamo si, doseči to in regulirati cene, držati se zahteve, da se živila ne smejo podražiti. Ob svobodni trgovini bo regulator cen na našem trgu tihotapstvo na Madžarsko in v Nemško Avstrijo. Producent bo prodal onemu ki mu največ da in niti mu ne bo treba nositi na trg, marveč kupec ga bo našel doma. Da se razume pod svobodno trgovino danes pravico, da se prodajo blago kar mogoče drago, dokazuje dejstvo, da so cene za vse blago poskočile in da se poskočijo. V sporu o svobodni ali vezani trgovini se moramo vrniti k vprašanju: kako se ima zagotoviti preskrba prebivalstva po obstoječih cenah? To vprašanje se mora rešiti.

»Novo Vrijeme« navaja narodno prišlovico: »Videla je žaba, kje se konji podkujejo« in piše na to: Jugoslovanski narod nima nikakih agresivnih namenov, najmanj proti Italiji. Baš Italija in Jugoslavija, edini lastniki Jadrana bi imeli imeti skupno stražo na Jadrani proti prodiranju Nemcev. Ali Italijani ne vidijo v Nemcih nam skupnega sovražnika, marveč sovražnika gledajo naravnem zavezniku, v Jugoslovani. In zato hočejo strateške meje samo proti Jugoslovani. Nadejajo se, da v francosko-nemškem sporu ne bodo odločevali narodni principi marveč strateške meje in ono, kar se dovoli Francozom, da se bo dovolilo tudi Italijanom. Skoro nam pokaže bodočnost, koliko so upravičene njihove nade.

»Samopoprava« se bavi z zunanjim položajem in pravi: Vedno smo gojili najgloblje zaupanje v naše velike in močnejše zaveznike. Vedno nam je bila izven dvoma njihova »bona fides« in odkritost v njihovih intencijah. Tudi danes ne dvomimo o njih, ali prizadevanje Italije po prilastitvi jugoslovanskih delov in Rumunije po srbskih delih Banata nas sila, da opozorimo na to, da se ne store pogreški, ki bi imeli lahko za bodočnost in mir katastrofalne posledice. Razne tajne pogodbe zlasti one, ki so stvorjene brez vednosti in privolitve interesiranih strank, treba resno in natančno revidirati, pri čemer je treba tudi ugotoviti, ali so oni, ki se hočejo okoristiti z njimi, tudi držali svoje obljube. Kar se tiče italijanskega naroda, mu moramo reči v obraz, da bomo globoko obžalovali, ako bi se vrgle kati bodočih sporov med nas in Italijane vsled kratkovidnosti italijanskih imperijalistov, ki bi omajale prisrčnost in prijateljsko med obema narodoma, ki sta po svojih interesih navezava drug na drugega, kakor tudi vzajemno zaupanje. Eksaltiranosti in surovosti italijanskih vojaških oblasti na okupiranem ozemlju so politični horizont med obema narodoma že zadostno potemile. Naša odkritosrčna želja je, da se oblasti dele po pravičnosti in razumnem sporazumu. Dobro bi pristajalo velesili Italiji plemenita gesta, da se odreče pretenzijam, katerih uresničenje bi za našo mlado državo pomenilo izgubo gospodarske in politične svobode. — Dostavljamo: Ako se to ne zgodi, bo prihodnji italijanski rod proklinjal svoje Sonnine, ki so nakopali Italiji škodo in sramoto s svojo kratkovidnostjo in egoizmom.

Politične vesti.

ITUACIJSKO POROČILO IZ PARLAMENTA.

(Zakasnelo.)

Beograd, 5. marca.

Demokratski klub je imel danes dopoldne daljšo sejo, ki je trajala od 2. do 5. popoldne. Vršila se je živahna debata o političnem položaju. Na dnevnem redu je stalo v prvi vrsti delo verifikacijskega odbora, čegar naloga je, da preizkusi mandate posameznih članov Narodnega Predstavnstva. V drugi vrsti se je živahno razpravljalo o pripravah za konstituiranje Narodnega Predstavnstva.

Kakor znano, obstoja zaradi načina zasedanja mandatov v Bosni, Vojvodini in Crni gori precej hud spor.

Položaj v Bosni je popolnoma jasn. Tam so skušale nekatere stranke po lastnem prevdaru si odmerjati število mandatov (Sunarićeva in dr. Mehmed Spahova skupina), tako da je moralo končno rešiti rešiti zadevo s arajevsko Narodno Večo, proti katerega odločiti sedaj nastopajo hrvaški Starčevićani in bosanske prižadete stranke. Predsedništvo zagrebskega Narodnega Veča je seveda izdalo verodajnice onim delegatom, katere je izbralo sarajevsko Narodno Večo; podpredsednik zagrebskega Narodnega Veča dr. Pavelić pa je še povrh na lastno pest izdal legitimacije bosanskim delegatom — samozvancem. Minister za konstituentno dr. Kramer je prevzel v službeni seznam verodajnice v red u, to je verodajnice, podpisane od predsednika zagrebskega Narodnega Veča dr. Korošca. O tem ni dvoma, kako da bo v tem sporu odločil verifikacijski odbor, oziroma plenum zbornice.

Precej jasn je tudi spor v Crni gori. Tamošnja Narodna Skupština je izbrala 12 delegatov; ta volitev pa ni zadovoljila vseh plemen in tako so prišli v Beograd tudi nekateri poslanci, ki nimajo verodajnic od Skupštine,

ampak od svojih ožjih plemenskih pristašev. Tudi v tem sporu odločitev za zbornico, oziroma za verifikacijski odbor ne bo pretežka.

Bolj zapleten je pa spor zaradi mandatov v Vojvodini (Bačka, Banat in Baranja). Vprašanje je, ali je bila tam takozvana Skupština, ki je izbrala brez sporazuma strank skoro same radikale v Nar. Prestav., upravičena voliti delegate v Narodno Predstavnstvo, in če ni bil bolj upravičen takozvani Veliki Svet, ki je izvrševal v Bački, Banatu in Baraniji funkcije naših Narodnih Svetov (Večev). Formalni in stvarni razlogi govore za to, da je Veliki Svet edini upravičen določiti delegate za Narodno Predstavnstvo in zbornico bo najbrž treba poučiti, da revidira v Vojvodini ni izvršne volitve.

O vseh teh zadevah je D. K. danes temeljito razpravljal in je dal svojim članom v verifikacijskem odboru potrebne instrukcije.

Zanimiva debata se je razpredla o konstituiranju zbornice, ki se bo izvršila po overitvenju volitev najbrž začetkom prihodnjega tedna. Kakor znano, se D. K. ni poslužil svoje pravice, da kot najmočnejša parlamentarna skupina zahteva zase predsedniško mesto v zbornici, ampak je to mesto iz parlamentarno - praktičnih razlogov prepustil srbijskim strankam (Srbijske imenujejo Srbe v nekdanji kraljevini Srbiji, da jih razlikujemo od Srbov v bivši monarhiji), ki se sedaj dogovarjajo med seboj o osebi najumestnejšega in najsposobnejšega kandidata za tako odlično mesto. Kandidatura profesorja Dražo Pavlovića (mladodradikalec) stoji še vedno v ospredju vseh kombinacij. Pač pa je D. K. zahteval zase mesto prvega podpredsednika. Istočasno so se oglašili tudi pristaši SLS, češ, da mora biti slovenski podpredsednik vzet iz njihovih vrst, ker reprezentirajo najmočnejšo slovensko ljudsko stranko. Od strani SLS se je zgodila še tudi ta netaktnost, da se je potem JDU lansiral včeraj še tudi njihova kandidatura v časopisu in sicer v osebi g. dr. Jankovića, ki v ostalem uživa splošen ugled. Stališča slovenskih klerikalcev D. K. ni mogel priznati in to iz principijelnega razloga, ker se danes ne sme več govoriti o slovenskih strankah in ker v D. K. vlada duh popolne edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. V tem zmislu SLS danes ni več večinska stranka, ker se v enotni državi večine ne dajo šteti po pokrajinah, plemenih, okrajih i. t. d. D. K. stoji torej principijelno na stališču, da se sme v predsedništvu izbrati le najsposobnejši mož, brez razlike, ali je Slovenec, Srb ali Hrvat. Iz praktičnih razlogov pa in da se prepreči vsako krivo tolmačenje, je pristal tudi D. K. na to, da naj bo prvo predsedništvo Narodnega Predstavnstva sestavljeno iz po 1 Srba, Hrvata in Slovenca. Parlamentarnemu položaju odgovarja, da se bo D. K. odločil, da postavi na mesto prvega podpredsednika enega izmed svojih hrvaških članov, in v tem slučaju bo slovenski podpredsed. ali klerikalec ali pa socialist. Izgleda, da bo SLS prišla v položaj nominirati kandidata, v katerega bodo tudi ostale grupe parlamenta mogle imeti zaupanje.

Po seji D. K. se je v kulorih raznašala sledeča kandidatska lista: predsednik: Drago Pavlović (mladodradikalec), prvi podpredsednik dr. Kukrić (D. K.), bivši predsednik Hrv. zajednice v Bosni, drugi podpredsednik dr. Janković (Koroščeva grupa).

D. K. je danes ustanovil še nekatere nove komisije za važna aktualna vprašanja: 1.) Za prosvetne zadeve, 2.) za uradniško in delavsko vprašanje, 3.) za promet in 4.) za proučevanje valutnega vprašanja. Vse komisije pridno delujejo; o njihovem delu bom poročal posebej. Verifikacijski odbor prične svoje delo šele jutri in pričakovati ni, da bi se plenum zbornice sestel pred ponedeljkom. Med poslanci vlade za razprave v verifikacijskem odboru je veliko zanimanje in bodo seje gotovo mnogobrojno obiskane, ker so dostopne vsem članom Narodnega Predstavnstva.

V poslopu Narodnega Predstavnstva vlada dopoldan in popoldan živahno vrvenje, razpravlja se o vnanji in notranji situaciji, kolportirajo se politične vesti, govori se o izgledih ustanovitve velike koalicije in seveda se pojavlja med vsemi vestmi najmanj trikrat toliko skrivljenih in netočnih kakor pravičnih.

Tako se je n. pr. z ozirom na zedinjenje radikalev iz Vojvodine s srbijskimi staroradikalci pojavila naenkrat govorica, da se bodo te tri grupe pridružili tudi srbski radikalci iz Bosne. Ta govorica je izmišljena. Radikalna srbska stranka v Bosni likvidirala in se vstopila v novo JDS, njeni poslanci pa so vneti člani Demokratskega kluba. Podobna izmišljotina je tudi, da je vlada sklenila, da parlamentu ne predloži začasne ustave; nadalje so tudi vesti o predstoječi demitiji vlade le plod živahne domišljije gotovih »senzacionalistov«. Toliko pa je gotovo, da bo vlada opravičila izjavilav parlamentu vprašanje zaupanja, in prepustila zbornici, da odloči o nadaljem obstoju sedanega kabineta. To se v parlamentarni, demokratski državi razume samoposebi. Zelo podobna gori navedenim je tudi vest o demitiji ministra Korošca, ki je bila sicer že demantirana, o kateri pa pravi danes semkaj došli ljubljanski »Napreje«, da jo ima iz zelo verodostojnega vira in da vsled tega demitiji ne verjame. Informiral sem

se, kaj je na stvari in izvedel sem sledeče: O vprašanju principov agrarne reforme je vlada v kabinetu od vsega početka popolna solidarnost, odločil se je le minister Spaho, ki je izjavil tudi potrebne konsekvence s svojo demitijo. Ne obstoji torej »Napreje«-eva trditev, da je Korošć preradikal v agrarnem vprašanju, pač pa so se glede ustanovitve državnega urada za agrarne reforme pojavile med ministrom Korošćem in drugimi člani kabineta difference, ki pa niso bile načelne, ampak zgolj tehnične značaja. Tikale so se namreč vprašanja najkoristnejše organizacije za izvedbo agrarne reforme. Povrh je bila večna kabineta mnenja, da na sam predvečer prvega parlamenta ministrski svet pač ni več upravičen sklepati o stvarih, ki jih mora »rešiti zakonodajni zbor. Tem aranžu se je tudi Korošć uklonil in kakor čujem, bo vlada sedaj predložila Narodnemu Predstavnstvu poseben pooblaštilni zakon za izvedbo agrarne reforme, v okviru katerega se bodo potrebne odredbe lahko izvršile brez nadaljnjega zavlačevanja.

Naši poslanci porabljajo brezsejne dni ne le za delo v odsekih in v klubu, temveč tudi, da se čim preje in intimnejše spoznajo s svojimi tovariši iz drugih pokrajin, zlasti tudi iz Srbije. Tako so bili včeraj naši v posetih pri srbskih radikalcih, kjer jih je iskreno pozdravil podpredsednik kluba Uroš Lornović, dalje pri mladoradikalcih, danes pa so ugledni srbijski politiki zopet posetili naše ljudi. Povsod vidimo, da uživamo baš Slovence posebej simpatije in marsikateri narodni zastopnik iz nekdanje kraljevine Crne gore ve povedati, kako so se ravno slovenski oficirji v njihovih krajih lepo in narodno obnašali.

Stranke si izbirajo med sobami, ki so jim doslej v dvorcu na razpolago, svoje klubske lokale. Na vratih ene take sobe sem danes zapazil napis »Jugoslovanski klub«. Iz prečitane pripombe pod napisom sem razvidel, da se je včerajšnji »Slov. Narodni Klub«, ki je nastal iz predvečerajnjega kluba SLS, preko noči zopet prekrstil. Ime »Jugoslovanskega kluba« bi moralo ostati pridržano zgodovini. Nekam neokusno izgleda, da se prenaša ime naše slavne dumalske bojne organizacije, v kateri so sodelovale vse naše stare parlamentarne skupine v najlutejšem boju proti državi, na tla našega novega parlamenta kot firma posebne strankarske skupine. Ime samo je brez smisla; napram nemški nam tuji državi smo se res morali afirmirati kot Jugoslovani, v našilastni državi pa ni treba poudarjati da smo Jugoslovani; to smo v naši državi vsi.

Zvečer slišim, da se bo naš D. K. skoro zopet povečal. Izgleda, da se mu pridružijo tudi delegacije iz Crne gore. Če se to zgodi, bo število členov kmalu doseglo lepo število 100 in tako bo Demokratski klub štel tretjino parlamenta. Klubu pripadajo doslej 4 ministri: Pribežević, dr. Kramer, Lukinić in Kruli. Minister Alaupović svojega pristopa še ni prijavil, izgleda pa, da se bo tudi on pridružil Demokratskemu klubu.

Odnosi med slovenskimi poslanci.

Slovenski poslanci se počutijo prav dobro v Beogradu. Prve težave so s humorjem prebrodili in sedaj se čutijo zlasti naši JDS-ari povsem domače. Zlasti ker so kol prve dni prišli skupaj s somišljeniki iz vseh jugoslovanskih pokrajin preko kluba v zvezo s srbijskimi poslanci vseh strank. Pa tudi razmerje med slovenskimi poslanci vseh treh strank je prav dobro: socialisti, klerikalci in demokrate obdružuje neprijetno med seboj in se bodo v naših lokalnih skupnih vprašanjih vedno lahko našli. Za danes popoldan je bila že napovedana skupna konferenca vseh treh strank iz Slovenije, ki so se hotele posvetovati, kako bi se dalo sedaj, ko je proglašena prosta trgovina, na najhitrejši in najsposobnejši način nabaviti dovolj hrane za naše kraje. H konferenci so prišli le naši in socialisti, ker go spodje od SLS niso mogli biti pravčasno obveščeni. Zato se bo konferenca vršila bržkone jutri.

Z veliko napetostjo pričakujemo v parlamentarnih krogih prihoda regenta Aleksandra iz Pariza. Mladi vladar, ki je že od vsega začetka med nami tako popularen, uživa vsak dan večje spoštovanje in večjo ljubezen. Vesti iz Pariza dokazujejo, da je regent Aleksander Jugoslovani z dušo in telesom in da se je baš za slovensko vprašanje v svojih razgovorih z vplivnimi državnički antanta tako toplo in vneto zavzel, kakor najbolj energičen Slovenec. Parlament se bo kmalu tudi prepračil, o iskrene demokratičnosti in strogi ustavnosti regenta. Z največjo napetostjo pričakujemo politični krog prestolnega govora, s katerim bo regent Narodno Predstavnstvo otvoril in pa adresne debate, ki bo pač pokazala glavne struje v naziranju o organizaciji države Slovencev, Hrvatov in Srbov.

PREKURJE JUOSLOVANSKO ALI MADŽARSKO.

V slovenskih »Novicah« izjavlja vodja prekmurških Slovencev vpkote ni župnik Jožef Klekel, da je proti temu, da bi Jugoslovani zasedli Prekmurje. Naglaja, da se usoda prekmurških Slovencev odloči na mirovni konferenci. Tu se naj razsodi ali naj Prekmurje pripada Jugoslaviji ali ne. V vsakem slučaju pa je treba, da dobi Prekmurje svojo samopopravo, bodisi v Jugoslaviji ali v Madžarski. Župnik Klekel je že izdelal načrt te avtonomije in sicer za slučaj, da bi Prekmurje ostalo pod Madžarsko. Po tem načrtu bi se Prekmurje, kjer prebivajo Slo-

venci, imenovalo »Slovenska krajina«. Ta Slovenska krajina bi naj bila v znotrajnih poslih t. i. v pravosodstvu, šolstvu, bogoslužju in v vsi narodni kulturi popolnoma samostojna. Meje Slovenske krajine bi naj določila komisija, sestojeca iz delegatov prekmurških Slovencev in madžarske republike. Oblasti Slovenske krajine bi naj bile: 1. v avtonomnih poslih: »Slovenski narodni svet«; 2. v skupnih poslih z madžarsko republiko (finance, trgovina itd.). »Skupni državni zbor«, v katerem bi bili primerno zastopani poslanci Slovenske krajine bi naj bili: 1. vlada (ministrstvo Slovenske krajine); 2. ravnateljstvo Slovenske krajine. Na čelu vlade bi naj bil minister Slovenske krajine, ki bi bil v avtonomnih stvarih najvišja upravna oblast, v skupnih zadevah pa naj bi bil jednakopraven član madžarske republikanske vlade. Prestolnica vlade bi naj bila Budimpešta. Na čelu ravnateljstva Slovenske krajine bi naj stal ravnatelj. Sedež tega ravnateljstva bi naj bila Murska Sobota. Ravnateljstvo naj bi bilo podrejeno nadzorstvu kontroli ministra Slovenske krajine. Službeni jezik v vseh uradih in šolah v vseh javnih poslih naj bi bil slovenski jezik s slovenskim pravopisom. Uradniki v slovenskih krajih od najnižjega pa do ministra bi morali biti slovenske narodnosti. Samo v slučaju, da bi slovenskih uradnikov ne bilo, bi se smeli nameščati uradniki drugih narodnosti, ki pa morajo biti popolnoma večji slovenskega jezika. Osnovati bi se morala popolna gimnazija s slovenskim učnim jezikom ter napraviti dva nova mosta na Muri. — To so zahteve župnika Klekela za slučaj, da bi Prekmurje ostalo pod madžarsko oblastjo. Seveda je vprašanje, da - li bodo Madžari, ki so znani po svojem šovinizmu in tesnocrčnosti, voljni priznati takšno samopravo Slovencev v Prekmurju v slučaju, da jih mirovna konferenca pusti še nadalje v njihovih rokah. Prepričani smo, da bi Madžari v tem slučaju ne hoteli ničesar slišati o kakšni avtonomiji, marveč bi s podvoljeno silo pričeli z madžarizacijo prekmurških Slovencev. Zdi se nam torej, da je župnik Klekel prevelik optimist in da bi bilo bolje, ako bi zastavil vse svoje sile, da bi se slovensko Prekmurje priklopilo materi zemlji Jugoslaviji.

ORLANDO O LAŠKIH ASPIRACIJAH.

Italijanski ministrski predsednik Orlando je skušal v svojem govoru v italijanskem parlamentu opravičiti krivice in imperialistične laške zahteve. Pravi je, da se ravna italijanska vlada po načelu, ki izključuje vsako zaslužjevanje drugih narodov, vendar ga pa nadomešča z mednarodno dolžnostjo, po kateri naj se poveri narodu z večjo kulturo skrb za one narode, ki niso še popolnoma sposobni, da bi živeli v lastni neodvisni državi. Ta skrb za kulturno nižje stoječe narode (Jugoslovane!) je poverjena Italiji no Zvezi narodov. Italijani zahtevajo združenje vseh pokrajin in narodov slavne laške tradicije. V zavijanju dejstev so Italijani pač mojstri. S sofisticiranimi frazami, katere nasprotujejo vsaki logiki, hočejo zakriti in ozajšati svoje nesramne nakane proti Jugoslovonom, katere imajo za kake afriške divjake, mesto da bi raje skrbeli za svoje Kalabreze, o katerih je znano, da ne zna več ko 50 odstotkov ne pisati ne čitati. To bi bila lepa zveza narodov, ki bi odobravala podmišljenje enega naroda po drugem po starem pangermanskem sistemu. Zveza narodov je Wilsonova ideja in ni dvoma, da pridejo v njej tudi Wilsonova načela o samoodločbi narodov do veljave.

ITALIJANI PROTI FRANCOZOM.

Znano je, da uporabljajo Italijani vsako še tako nenravno sredstvo v propagandi za svoje neopravičene aspiracije. Posebno pa skušalo s podkupovanjem vplivati na francoske in angleške časopise, da bi pisali v njihovem smislu. Med francoskimi listi je Jugoslovonom najbolj naklonjen »Journal des Debats«, kateri se zelo zavzema za pravice jugoslovanske zahteve. To nepristransko in pravično stališče seveda Italijanom ni po volji. V zadnjem času nastopa posebno ostro tudi »Corriere della Sera« proti »Journalu« in njegovemu sodružniku Gauvainu, o katerem pravi ironično, da je »steber in dika« francoskega lista in mu očita, da je kriv, če se je situacija poslabšala. Jugoslovonom, vzpodbujenim po Gauvainu, se je v njihovih balkanskih možganih porodila misel, da lahko dosežejo vse mogoče zahteve proti Italiji. Na to očita »Corriere della Sera« Gauvainu in vsem drugim francoskim prijateljem Jugoslovonom, »da jim je načelo samoodločbe narodov samo preteza, kajti oni delajo čisto francosko politiko in hočejo ustvariti francosko nadvlado v Evropi. Ti Francozi podpirajo pretirane jugoslovanske zahteve, ker si hočejo pridobiti v Jugoslovanih nove, udane prijatelje Francije, kajti nikdar se ne va, kaj se zgodi ... ni jim pa niti v najmanjšem smislu za pravični mir, ali za pravico narodnosti. Nemcem nočejo dovoliti, da bi se zedinili, pač pa zahtevajo, da se združijo slovenska plemena. To kar je pravično in potrebno za Slovence v Istri, seveda ni potrebno za avstrijske Nemce! Vendar pa, če se bodo Nemci hoteli združiti, jim tega nihče ne bo mogel trajno braniti, ako bo antanta skušala to preprečiti, ne bodo ostala Nemčija osamljena v svoji žilji po maščevanju«.

Laški list tu nikakor ne zakriva svojih simpatij napram Nemcem in hoče celo groziti Francozom, da se bodo

Italija eventualno pridružila zopet svojim nekdanji zaveznici, Nemčiji, če ji antanta ne urodi. Zavezniki bi pač malo izgubili na moči in ugledu, če bi odpadla Italija, ki jim je dosedaj delala samo ovire, ne da bi kaj koristila. Močna, združena Jugoslavija, katere bi stopila na njeno mesto, bi pa bila gotovo čisto drug činitelj in brezdvomno mnogo zvesteja in močnejša zaščita proti pangermanizmu kot Italija. Tudi Francozi začnejo že spoznavati dvomljive vrline svoje »latinske sestre« in njen nezmerni egoizem.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Zaveznika komisija v Ljubljani. LDU Ljubljana, 10. marca. Ljubljanski dopisni urad poroča iz dobro poučenega vira: Prevozi živil, ki so bili namenjeni za čehoslovaško republiko, za Nemško Avstrijo in za kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev via Trst, so bili, kakor znano, onemogočeni, in sicer najprvo iz voljaških ozirov na železniški progi Jesenice - Belljak, pozneje na iz političnih razlogov ko je namreč Italija pod pretezo, da je bila v Ljubljani iztirana italijanska vojaška komisija in da je bil na postaji južne železnice v Zalogu pri Ljubljani od jugoslovanskih civilnih in vojaških oseb napaden italijanski begunski transport in da so isti na nasilen način odstranili in zažgali italijanske zastave in znake, zaprla meje proti Jugoslaviji. Ovire na železniški progi Jesenice - Belljak so bile takoj odstranjene, potem ko je deželna vlada za Slovenijo in ravnateljstvo državnih železnic vse ukrenilo, da se omogoči železniška zveza. Vendar pa je postalo v Jesenicah pasiralo samo šest vlakov z živili, katere so Jugoslovani z vsem pospeševanjem odpravili skozi predor Visokih Tur proti severu, na ostalih postajah tih demarkacijske črte proti Italiji pa so čakali jugoslovanski vlaki več dni na prihod transportov živil iz Trsta, ki so pa popolnoma izostali, ko je Italija bila izvršila zaprtje mej. Incident v Zalogu dne 12. februaria je bil dne 14. februaria protestni predmet italijanske v Ljubljani bivajoče voljaške misije, nakaer se je uradno takoj počelo z natančno preiskavo tega dogodka. Kakor smo že poročali, je imela ta preiskava popolnoma negativen izid. Kljub temu je italijanska vlada nadaljevala svoje pritožbe. Da se ugotovi dejstvo dogodka, je odredil najvišji vojni svet v Parizu dne 8. marca v sporazumu obeh interesiranih strank preiskavo potome mečane entente komisije. V to komisijo so bili odposlani kot zastopnik Amerike general C. I. T. rat, kot zastopnik Velike Britanske general G. d. on, kot zastopnik Francije general Savy in kot zastopnik Italije general Segre, kateri prispejo prihodnje dni v Ljubljano. Upamo, da bo s pomočjo te komisije čim preje rešeno vprašanje in odstranjeni vsi zadržki, ki bi nasprotovali nadaljnjim transportom živil.

Kako se italijanski Nemci tolažijo. LDU Maribor, 10. marca. V pomirjenju zaradi izgnanja hujskačev, Riedla in Kotscha, se tukajšnjim Nemcem kolportira iz Oradca, da sta se Westian in Ormiz ravno vrnila iz Pariza ter prinela vest, da je Maribor do Pragerskega že definitivno proglašen za last Nemške Avstrije. Značilno za naše fašistike je, da tej izmišljotini brezpogojno verujejo in se temu primerno tudi predrzno obnašajo.

Otvoritev prometa preko Trsta. LDU Bern, 9. marca. (DKU) »Newyork Herald« doznava, da zahteva pariška konferenca z ozirom na bodo v bivši avstro - ogrski monarhiji otvoritev prometa preko Trsta. Diference med Jugoslovani in Italijani ne smejo ovirati prevoza živil v bivšo monarhijo.

Neodrešena domovina.

VELIKI ITALIJANSKI IZGREDI V ZADRU IN SPLITU.

Zagreb, 10. marca. V Zadru je 7. marca prišlo do težkih izsedov proti hrvaškemu prebivalstvu. Pod vodstvom prostovoljnih ognjemetasev je navallila italijanska družna na bogoslovno semenišče, razbila s sekirami vrata ter ga popolnoma oplenila. Italijanski oficirji in okupacijska oblast so se držali popolnoma pasivno in so odrekli vsako intervencijo v prilog hrvaškega prebivalstva in hrvaške nosisi.

Včeraj popoldne so organizirali italijanski vojniki, po večini pitani, enake izgrede v Splitu. Vzorčili so veliko demosttracijo ter so na razne načine napadali in izsilivali hrvaško prebivalstvo, ki je ostalo popolnoma mirno in se ni dalo zapeljati v protizgrede. Francozi, angleški in ameriški častniki so opazovali z okna »Citaoince« dogodka na cesti in so se močno prepričali, kako se obnašajo splitski Italijanci.

Namen je očitven. Italijanska okupacijska oblast hoče s pomočjo podkupljene družali provocirati mednarodno okupacijo Splita, kakor ji je to vepelo na Reki in podarmiti še 100.000 Jugoslovonom svojih strahovladi. Do sedaj se ni še Evropa odzvala našim klicem na pomoč iz zasedenih krajev. 700.000 Jugoslovonom trpi in moli pod italijanskim jarmom. Ječe so prenapolnjene s našimi ljudmi. Na stotine njihovih žrtve je deportiranih v Italijo, kjer trne najgroznejše muke. V vietnjskih taborih strada in umira od glada, mraza in bolezni na tisoče jugoslovanskih vojakov, a nikdo na svetu se ne protivi proti temu nečloveškemu barbarstvu »kulture« velevladi. Ena manifestacija našega naroda, še meseca izvanovara in žalostnega v njegovih največjih čustvih je zadoštalova, da je mednarodna komisija sprejela v »varstvo« neznanu poščito splitskih italijančev, ki so nesramno žalili in izsilivali naše ljudi. Kam to vodi?

Italijanska nasilstva v Dalmaciji. LDU Split, 10. marca. (Dun-dop-u.) Italijanska okupacijska oblast je na predlog nekake Denole iz Korčule, ki je sedaj v imenu italijanske vlade v Scuraju zaprla poštno in telegrafne urade v Gdinu in Bosonitli na otoku Hvaru. To se je zgodilo, ko nista uradnika Krsta Visković in Rulac hoteli vstopiti v italijansko službo. S. t. m. je bil posvan okrožni predstojnik dr. Ivič k admiralaki konferenci sarači ramih

informacij političnega redarstvenega in socialnega značaja. Dr. Ivčič je dal potrebne informacije. Admiralski svet v Splitu bo s ozirom na konferenco, ki se se vršila te dni med admiralskim svetom, pokrajinsko vlado in njenimi oblastmi, poselil tudi druga dalmatinska mesta. Za promet na kopnem bodo uvedli redno železniško službo. Potrebni promet na železnici in parniške bodo preskrbeli iz premogovnikov na Sivericu. Kakor je obljubljeno, bo poslano dovolj živil za prehrano Dalmacije. Karkoli so zastopniki naše vlade poročali na omenjeni konferenci, so mogli tudi dokumentarno dokazati, tako da imajo zavezniški admirali danes dovolj jasen vpogled v položaj v Dalmaciji.

LDU Split, 10. marca. (DDU.) V soboto so se zgodili v Splitu zelo neobičajni dogodki. Italijanski vojniki, pozgubljeni pri svojih splošnih somišljenikih, so vzporedno po dogovorjenem načrtu s mestnimi italijanskimi nemici, da bi izvali krvave spopade in da bi tako preprečili za večer določeni odhod medzavezniških obhodnih straž, ki so postale nepotrebne zaradi popolnega reda in miru v mestu. Ne strahot so nobenih sredstev in žalec najstarejših običajev so uporabili potrdilivost meščanstva. Garanci vsa kulturna in moralna načela, so hoteli izjaviti odpor, da bi se mogli ustaliti na teh jugoslovanskih tleh. O istinitosti tega pričajo ameriški, francoski in angleški častniki, ki so bili v Italiji in na obali. Prebivalstvo je bilo popolnoma mirno, mnogo tisoč ljudi se je setalo na obali po Petrovi niži brez kakšnega incidenta, akoravno je bilo prisotnih mnogo italijanskih mornarjev s mestnimi italijanci v velikih skupinah. Pri nekem pristahu italijanske stranke je bilo več italijanskih mornarjev na obedi, kjer se je prepevalo več ur in imelo hujšajoče govore. Okoli 6 popoldne so v spremstvu nekoga Galassa in gostiteljevega sina Lucija napadli pitani italijanski mornarji nekoga mladčnika, ki so ga pričeli pretepali na najsurovejši način. Ko so ga njegovi prijatelji branili, so vojak potegnili nože in začeli točiti na desno in levo. Nato so navali na bližnje kavarno, porabili za železne stole ter začeli divje udarjati okoli sebe po otrocih, ženah in starih. Italijanski vojniki, ki niso bili oboroženi, so pograbili za kamene ter ga pričeli metati na mirno množico, tako da je došla medzavezniška patrola morala s silo odvzeti vojakom kamene. Vse te dogodke so gledali skozi okna Italijanske medzavezniške častniki, katerim so istotako prešli z noži. Končno je pristopilo medzavezniška patrola in odbila pitane vojske, ki so se večinoma zbrali pred mestnimi vrati in klicali »Evropa Spalato italijana« itd. Ti vzklili so se ponavljali. Povdariti je treba, da so tihi na svojem povratku na bojno ladjo mimo palače pokrajinske vlade spremljali italijanski častniki. To morejo potrditi osebe, ki so bile na lici mesta. Ugotovljeno je tudi, da so srbske vojske, ki so prihajale z obale in ki niso ničesar vedeli o teh dogodkih, napadli zavratno s bodali in kavarniški stoli italijanski mornarji. Nekateri francoski mornarji je težko muko rešili ženo in deca. Ante Plazibata iz rok divjakov. Italijanski mornarji so vili »Abasso la Jugoslavija«. Uradnik okrožnega sodišča Ivan Borozan pravi, da je neki meščan hotel na Narodnem trgu ranjen po italijanskih vojakih. Srečal je tudi nekoga srbskega vojaka, ki je bil ranjen na obrazu in ki mu je povedal, da so ga Italijani napadli, ne da bi vedel zakaj. 60letnega starca Ivana Senjanovića, ki je stal pred kavarno, so napadli italijanski mornarji brez vsakega povičja ter ga je nekdo izmed njih ranil z nožem na levem očesu, med tem ko je nekdo drugi tofel s stolom dva otroka po glavi, da sta se zrušila na tla nevarno ranjena. Gimnazijski profesor Stjepan Givole, ki je istotako napadel italijanski mornar brez vsakega povičja in mu grozil z nožem, je komaj ušel nevarnosti. Trite italijanski mornarji so pri mestnih vratih preganiali otroke in starce. Neki mornar je na ves glas kričal, da mora pod njegovim nožem poginiti kak Hrvat. Kakor vse kaže, je šlo za organizirani atentat na mir in red v mestu. Po dogodku so takaj izšle patrole samih angleških, francoskih in ameriških vojakov pod vodstvom svojih častnikov. Pripravljeni je tudi srbske vojske in patrolirajo po mestu. Sedaj vlada zopet mir in red. Pokrajinska vlada je takoj sestavila spomenico in jo izročila medzavezniškemu admiralom.

Slovanski svet.

Mirovna konferenca je odločila upodeti za Čeha. LDU, Praga, 10. marca. (CTU.) Pariški dopisnik »Narodnih Listov« poroča: Vsa glavna vprašanja ureditve naših meja so se načeloma rešila nam v prid. Sedaj za zavezniške ni več govora o odcepitvi germaniziranih pokrajin. Meje na Slovaško so izpadle za nas ugodneje, kakor določila glede demarkacijske črte. Težinsko vprašanje je sprito tega postranskega pomena. Dokler pride to vprašanje na razpravo, se bomo zadržali s Poljaki glede njegove ureditve. Napram Avstriji smo bili vedno na stališču negacije. Tudi od poljske vlade moramo zahtevati, da tudi ona ne prizna pravnega obstoja Avstrije. Ako bi imela večje zahteve do tešinskega ozemlja, naj bi se bila obrnila do nas. Poljaki so pa zagrešili ilojalnost, da so prijavili svoje zahteve po tešinskem ozemlju kot sestavnemu delu konkurenčne mase Avstrije in so začeli tam gospodariti, kot da mi sploh ne bi imeli zgodovinskih pravic do teh pokrajin. Postopanje Poljakov se nikakor ne da upravičiti. Tešinsko ozemlje smatramo še vedno za svoje, ako tudi smo se začasno umaknili. Naše je in ostane naše. To lahko trdimo z vso gotovostjo, da bomo mirno čisto in sleško javnost. Vprašanje sleških premogovnikov in naše združitve s Slovaško je rešeno nam v prid. Razlog, ki so jih našli zastopniki na mirovni konferenci sporečili, so tako odločili, da nikakor ne bomo izgubili teh pokrajin.

LDU, Praga, 10. marca. (CTU.) »Venkov« objavlja članek ministra za narodno obrambo Kiočaja, kjer pravi med drugim: Dobro vemo, kako težak je bil boj za osvoboditev čehoslovaškega naroda. Na vseh koncih nam predi reakcija, da mič našo mlado republiko. Kdor pozna vse te težave, ve, da je naša demokracija močnejša

vseh resnih čeških demokratov in republikancov, da moremo ljubovati vsem sovražnostim in da moremo zagotoviti življenje naše mlade republike. Sovražniki računajo z neredom pri nas in hočejo zanesiti k nam zmedo. Nočem zavreči pomena socializacije; toda oni, ki imajo pred očmi pravo socializacijo, potrebujejo predvsem mir. Narod, pouk in glasovnica nam zagotavljajo potek socializacije. Splošna zmeda pomenja splošni boj, ki bi ga najhuj plačalo delavstvo. Naša največja naloga je danes, da zagotovimo svojo narodno gospodarstvo. Prebivalstvo mora imeti delo, potem živila, obleke in stanovanja.

Občni zbor češke šolske družbe »Komensky« na Dunaju. Dunaj, 10. marca. Včeraj se je vršil na Dunaju občni zbor češke šolske družbe »Komensky«, ki si je v zadnjem letu pridobila več kakor 50.000 novih članov. Družba je ustanovljena v III. in XII. okraju dve novi šoli in bo v prihodnjem letu otvorila 2 meščanski šoli, 1 realno gimnazijo, 1 trgovsko in 1 obrtno šolo za češki naraščati Dunaja.

Nameravan vpad nemških in madžarskih čet v češko ozemlje. Praga, 10. marca. Češke Slovo« poroča, da je poslala češko - slovaška vlada oster protest vladi Nemške Avstrije in pa mirovni konferenci v Parizu proti nameravanemu vpadu oboroženih nemških čet v češko ozemlje. Ta tolovaiski napad bi bil nameravan za 4. marca in naj bi bili sodelovali poleg Nemcev tudi Madžari. Ta nota je vzbudila v Parizu veliko senzacijo. Vlada Nemške Avstrije je izjavila, da so se vršile te priprave brez nene vednosti in da je pripravljena v danem slučaju dati zadovoljenje za tako neodgovorno ravnanje posameznih nahuškancev, če se je po-zročila kakš škoda.

Socialistično zborovanje proti boljševizmu v Pragi. Praga, 10. marca. V nedeljo se je vršilo na Mali strani zborovanje češke socialno demokratične stranke, na katerem je nastopil kot govornik tudi poštini minister Stříbrný, ki je v svojih izjavah ostro napadal širše se boljševizem, češ, da na Češkem ni pravih tal za razširjanje takih idej in da je najboljšo orožje proti boljševizmu zdrava socialna politika. Češki socialni demokrati obsodijo tako gibanje z vsemi močmi in odklanjajo vabila, da bi kot slepo orožje sodelovali pri takem bratomornem delu. Minister Stříbrný je razkril nadalje namero, da se je hotelo vzporediti v nemškem delu Češke s pomočjo oboroženih tolp iz Nemške Avstrije in Nemčije, katerim bi pomagali še Madžari, vstajali na dan 4. marca. Pri tej priliki je prišlo češki vladi toliko silno obtežljiva materiala v roke, da bi zahtevala od svojih nelojalnih sosedov satisfakcije.

Ugrožen poljski Lvov. LDU Dunaj, 10. marca. (DKU.) Reuterjev urad dozna iz Poznanskega: Paderevski je prišel danes dopoldne v Poznanj, da se pogaja s komisijo interallirancev in poznanskim Narodnim svetom glede Lvova, katerega zavzetje po Ukrajincih grozi. Edina možnost rešitve mesta je v nujni odposiljivosti čet iz Poznanskega in iz nemške fronte. To sredstvo ima pa velik odpor v dnevnih napadih Nemcev.

Zavezništvo.

Pichon o priklonitvi Nemške Avstrije Nemčiji. Geneve, 10. marca. »Europa Press« poroča, da se je Pichon izrazil, da je priklonitev Nemške Avstrije k Nemčiji vprašanje, ki ga zatore more rešiti samo mirovna konferenca, nikakor pa ni merodajna želja bodisi Nemške Avstrije, bodisi Nemčije po združitvi.

Ameriška posojila zavezniškim (LDU) Washington, 10. marca. (DKU - Brezlično.) Zakladni urad Zedinjenih držav je dovolil nastopna posojila: 18 milijonov dolarjev Čehu - Slovaškom, 14 milijonov Belgiji, 100 milijonov Franciji in 20 milijonov Italiji. Skupna vsota vseh do danes izdanih posojil zavezniškom znaša 8841 milijonov dolarjev in posojila Čehu - Slovaškom 35 milijonov dolarjev.

Mirovna konferenca.

Preliminarni mir bo v kratkem. LDU Zeneva, 10. marca. (CTU.) Kakor poroča »Europa Express«, se je Pichon napram zastopnikom listov izjavil o perečih vprašanjih mirovne konference nastopno: Mirovne preliminarje bodo preje podpisali, kakor se to sploh pričakuje. Komisija, ki je bila dne 17. februarja imenovana, je večji del svojega dela že končala, druge komisije bodo z delom gotove dne 15. marca. O Lloyd Georgejevem predlogu, da naj se Nemčijo razoroži, je izjavil Pichon, da so bile sprejete vse posamezne točke predloga. Kar se tiče spojitve Nemške Avstrije s Nemčijo, je Pichon mnenja, da je v odločitev tega vprašanja upravičena edinole mirovna konferenca in da po njegovem mnenju odločitev pade najbrže na rovaš Nemčije.

Odškodnina za Belgijo. LDU Pariz, 10. marca. (DKU.) Reuterjev urad poroča: Zahteve, katere stavi Belgija do Nemčije in ki jih je predložila komisiji za vzpostavitev stvari, znašajo 1400-1600 milijonov funtov.

Pogajanja v Spa. LDU Berlin, 10. marca. Wolffov urad poroča: Maršal Foch je naznanil nemški komisiji za premirje v Spa, da se bodo sešli zastopniki aliranih vlad dne 13. t. m. z nemškimi zastopniki v Bruslju, da jim prineso odločitev glede nemškega trgovskega brodoma in glede oskrbe Nemčije z živil in da urede vprašanja, ki so s tem v zvezi. Nemška delegacija bo v torek zvečer odpotovala v Bruselj.

Vijem II. pride pred sodišče. LDU Pariz, 10. marca. (Dun. kor. urad.) »L'Homme Libre« piše: Komisija za ugotovitev odgovornosti glede izbruhov vojne je skoraj dokončala dela glede krivde bivšega cesarja Viljema in njegovih sokrivcev ter je načeloma sklenila, da se postavi bivši cesar Viljem pred medzavezniški sodni dvor.

Spominjajte se zaklada „Slov. sokolske zveze“

Iz Avstrije, Madjarske, Nemčije, Turške.

Ententni zastopniki na Dunaju. LDU Dunaj, 10. marca. (CTU.) Oficijalno noto, ki poroča, da je gospodarska komisija baje sklenila, dobaviti Nemški Avstriji toliko živil, kolikor jih je bilo že objavljenih, vlada doslej še ni prejela. Vzlic temu ni dvoma o zanesljivosti te vesti, ker je vlada z druge strani dobila zaupno poročilo, da namerava antante vlade podvzeti odločilno korake v vprašanju preskrbe Nemške Avstrije. Prihodnje dni pridejo ententni zastopniki na Dunaj, da se porazgovore glede plačevanja živil. Ti delegatje bodo imeli obsevanja pooblastila, da stopijo v zvezo s tukajšnjimi zastopniki narodnih držav, da uvedejo pod vplivom Antante likvidacijo stare monarhije. Naloga te komisije bo v prvi vrsti, da privedejo narodne države, posebno Čeho - Slovaško, k tega, da opuste svoje stališče, češ, da ne bodo plačale vojnih dolgov, in da skušajo porazdeliti skupni dolg avstro - ogrske monarhije med države, nastale na ozemlju bivše monarhije. Potem šele pride na vrsto vprašanje plačila živil.

Francoski zastopnik na Dunaju. LDU Curich, 10. marca. (CTU.) Švicarski »Burau Information« poroča iz Pariza, da bo francoska vlada odposlala naslednjega veleposlanika svetnika v Bernu, Hagernisa kot zastopnika na Dunaj. Hagernis je bil pred vojno mnogo let v Berlinu in pozna zelo dobro razmere v Nemčiji. Občeval je tudi mnogo v znanstvenih krogih. Na Dunaj pride v kratkem.

Opustitev blokade in prehrana. LDU Dunaj, 10. marca. (CTU.) K finančnemu vprašanju o opustitvi blokade so se predlagali nemško - avstrijski delegati v Parizu, da se dajo v pokritje za živila obilicije, ki so fundirane na nemško - avstrijskih salinah in obilicije v zlatu, katere bo izdajala dunajska občina. Aliranci so se takrat napram delegatom izrekli, da bodo poročili to vprašanje in v to vrsto tudi odposlali komisijo. To se bo sedaj najbrže zgodilo. Dosedanje posiljate živil iz Italije so se vršile na podlagi zagotovitve potom vložitve 300 milijonov kronskih bankovcev v roke Italijanov v inostom. Komisija alirancev, katere pride sedaj v Avstrijo, se najbrže ne bo zadovoljila samo s tem, da poruči finančno moč Nemške Avstrije, temveč bo najbrže tudi intervenirala pri rešitvi tega vprašanja, ker je z ozirom na še ne dokončano likvidacijo bivše Avstrije finančni položaj Nemške Avstrije v tesni zvezi s finančnim razmerami drugih držav, ki so nastale na tleh bivše monarhije.

Meja proti Češki deloma odprta. LDU Dunaj, 10. marca. (Dun. kor. urad.) Kakor poročajo večerni listi je bila meja zapora proti Čehoslovaški republiko odpravljena danes opoldne. Davi ob sedmih se je odpravil vlak s severnega kolodvora in bo vozil do Bogumina. Ob 10.20 zjutraj se je odpravil vlak proti Breclavi. Druge omejitve prometa ostanejo še v veljavi.

Izgon rodine Parma iz Nemške Avstrije. Dunaj, 10. marca. Jutri bo predložen dunajskemu parlamentu predlog poslanca Malika o izgonu rodine Parma in o konfiskaciji njenih posestev. Brat bivše cesarice Sikstusa Parmski je bil častnik v belgijski armadi in se je med vojno večkrat, čeprav član sovražne armade, pripeljal v posebnem vlaku na poset na Dunaj. Tudi je bila na posestvu Schwarzaun brezlična brozjavna centrala, ki je bila v vednih stikih s sovražnim inozemstvom.

Izgrezi na Stajerskem. Iz Gradca poročajo: Že nekaj dni sem se širi med nemškimi prebivalstvom Stajerske boljševiško gibanje. Tako so v Piheldorfu oropali boljševiki neko zalogo v vrednosti 300.000 K. Tudi pri Harbergu in na drugih krajih se širi od dne do dne boljševiško gibanje in naraščajo oborožene roparske tolpe. Tako je pri Broseku četa grad grofa Festetica in ga oropala, nato pa razdeljala in požejala, tako, da niti zidovje ni ostalo celotno.

Komunistično gibanje. LDU London, 10. marca. (CTU.) Tukaj se je ustanovila komunistična skupina, ki zahteva v svojem programu takojšnjo ustanovitve delavskih, kmetijskih in vojaških svetov. Nadalje zahteva, naj delzna vlada prevzame takoj vsa prosta stanovanja in naj jih da prebivalcem, ki so brez stanovanj na razpolaganje. Zahteva tudi povišanje podpore brezposelnih in plače ljudske obrambe na 15 kron dnevno.

Prekinjene diplomatske zveze med Rumunijo in Madžarsko. LDU Dunaj, 10. marca. (CTU.) Tukajšnji rumunski Narodni svet poroča: Dne 8. marca 1918 je prišel poslaniki svetnik rumunskega poslanstva v Budimpešti dr. Mezel k ogrski vladi in ji je izročil po nalogu gospoda Maria note, v kateri izjavlja, da rumunski ministri svet more imeti več zveze z vlado ogrske republike in prekljuje s tem mandat svojega pooblaščenca, ki je akreditiran pri vladi ogrske republike in to radi nasiljev madžarskih oblasti proti Rumunom.

Stavka snadžev oken. LDU Budimpešta, 10. marca. (CTU.) Danes so začeli snadžiti okni in sob stavkati. Zahtevajo tedensko plačo 250 kron.

Boljševiki in Madžari. LDU Budimpešta, 10. marca. (CTU.) Kakor javlja »Az Est«, je dobila vlada poročilo, da so boljševiki aretirali komisijo Rdečega križa, ki se nahaja na Ruskem. Ogrska vlada je odredila vse potrebno, da se komisija takoj izpusti.

Nemiri v Berlinu. LDU Berlin, 10. marca. (DKU.) Ogorčeni boji se nadaljujejo med vladnimi četami in Spartakovci. V miraku so preiskavale patrulje na oklopnih vozovih in avtomobilih z žarometi ulice, ki leže proti vzhodu in severnemu vzhodu mesta. Že večerjajo sile osebe, ki so jih zasledili z orožjem v rokah ustreljene po prekem sodu. Dovoze ulice do središča mesta so tudi še nadalje zaprte deloma z žičnimi ograjami, deloma z barikadami in okopi. V notranjem mestu je več ali manj mirno. Samo tu in tam se slišijo salve iz strelnic. Tudi včeraj so pripeljali veliko mrtvih in ranjenih na rešilno postajo. Da vzemirijo prebivalstvo, so Spartakovci najeli plačane agente, ki v vzhodnih krajih mesta drže vzemirilne govore proti zvezi protovoljcev.

LDU Berlin, 10. marca. (DKU.) Kljub temu, da je ponehala splošna stavka, vendar se še niso v Berlinu in v predmestjih premagale obratne težkoče. Nad in podzemeljske železnice so deloma začele obratovati, promet na cestni železnici pa bo najbrže še danes počival, ker še niso odstra-

njene difference med nastavljenici in ravnatelstvom. Telefonični promet je še vedno deloma prekinjen.

LDU Nansen, 9. marca. (Brezlično.) Berlinski nemiri so se končali z združitvijo vseh, ki ljubijo red, kakor tudi z energičnim odporom delavstva proti neprestanemu terorizmu. Vlade čete so se izkazale močnejše kakor pri jannarskih bojih. Poraz komunistov v Berlinu bo gotovo znatno vplival na špartakovski skupine po vsej Nemčiji.

LDU Berlin, 10. marca. (DKU.) »Berliner Zeitg. am Mittag« poroča, da so se glasom izjav redarstvenega predsednika v Lichtenbergu dogajale tam strašne grozovitosti. Kmatu po zavzetju poštnega postaja, so se obrnili Spartakovci, 300-400 mož, v smeri proti redarstvenemu predsedništvu v Lichtenbergu, v katerem so se nedvomno nahajale vladne čete. Redarstveni stražniki in uradniki so imeli nalogo, upreti se glavnemu navalu na redarstveno postajo. Dogodki pred postjo pa so najbrže zelo depimirale redarstvene uradnike. Spartakovcem se je posrečilo zavzeti redarstveno postajo v par minutah. Vse uradnike so iztirili iz postojla na bližnje dvorišče ter jih tam postrelili. Pri tej priliki so Spartakovci ravnali na prav nečloveški način. Izpustili so namreč nekatere redarstvene uradnike in ko so hoteli ubežati, so smejaje se na nje streljali. Večino so postrelili, ravnotako tudi vse druge redarstvene uradnike in deloma tudi svoje, med njimi žene in otroke ki so stanovali v postojlu.

Nemške bestialnosti. LDU Berlin, 10. marca. (DKU.) Glasom večernih listov vlada v Lichtenbergu anarhija. Celotno vodje Spartakovcev niso več v stanu uprati se izbruhom najhujših človeških strasti v svojih vrstah. Listi prinašajo podrobnosti o bestialnostih. Tako je n. pr. vjetega vojaka napadlo 30 oseb, med njimi 7 žensk z žepnimi nožmi ter ga težko ranilo. Na tleh ležečega so brnili v stran. Več žensk se je nato vrglo na njega ter ga pohodilo v pravem smislu besede. V Frankobrodskem drevedu so do nagega slekli vjetega vojaka ter ga toliko časa obmetavali z ročnimi granatami, dokler njegovo truplo ni bilo razčesano na kose. Spartakovci niso samo vladne čete obdelavali na tak brutalen način, marveč tudi vsakega boljše oblečenega človeka.

Prehodna nemška armada. LDU Berlin, 10. marca. (CTU.) Prihodnje dni bodo razglasili novi obrambni zakon, ki vsebuje ustanovitve prostovoljne armade, dokler razmere ne dopuščajo, postaviti nove armade. Ta prehodna armada bo štela približno 300.000 mož, ki se deli na 35 brigad po 9500 mož. Službena doba traja šest mesecev. Stroški vzdržitve te armade znašajo letno 6 milijonov mark, dočim so stroški za vzdrževanje nemške mirovne armade znašali samo 1.200.000 mark.

Italija.

Odgoditev zbornice. LDU Rim, 10. marca. (Agencija Stefani.) V debatu o izjavah vlade je delaj ministrski predsednik Orlando, da stopa mirovna konferenca sedaj v odločilno fazo. Vse vlade žele kar najhitreje dospeti do konca, tedaj je njegova dolžnost odpotovati v Pariz. Prosimi mora, da se zbornica odgodi do 3. aprila.

Proti imperializmu. LDU Pariz, 10. marca. (CTU.) Znan socialist Labriola je imel v italijanski zbornici ob splošnem pritrjevanju večine poslancev govor, kjer je živahno napadal imperializem in militarizem, ki popolnoma obvladata politiko entente. Zahteval je pričičen mir za vse narode.

Demobilizacija letnikov 1885. In 1886. v Italiji. Kakor poroča »Corriere della sera«, namerava italijanski vojni minister odrediti demobilizacijo letnikov 1885, in 1886. v mesecu marcu 1919. Demobilizacija ostalih letnikov bo odredjena pozneje tako da bosta vsak mesec odpuščena povprečno dva letnika.

Italijanski framonzi so, kakor se brez lamsstva za istinitost vesti Ljubljanskemu dopisnemu uradu poroča iz Gorice, 1. marca imeli v Veroni sestanek, na katerem se je sklenila nastopna resolucija: 1.) Trst naj se nevtralizira, Reka, Gorica, Dalmacija in drugo zasedeno ozemlje naj se priklonijo Italiji. 2.) Zahteva se odprava rimsko - katoliške cerkve. Duhovništvo in papež Benedikt XV. naj se izženejo. Vatikani naj pripade italijanskim državi. 3.) Zahteva se, naj kralj odstopi in proglasi republiko. 4.) Vsi stanovi naj se zenačijo; zavladata naj enakost in svoboda. - Govori se tudi, da so sklenili na sestanku framonzov v Veroni, postaviti spomenik Franciscu Ferrerju, za kar se je osnoval poseben fond, v katerem imajo zbranih že 780.000 lir. - Tako pripovedujejo potniki, ki prihajajo iz Italije.

Praktični Italijani. LDU Rotterdam, 10. marca. (DKU.) Dopisniku »Nieuwe Rotterdamse Courant« je izjavil belgijski minister zunanjih stvari, da je Italija, predno je vstopila v vojno, pripravila Angleško in Francijo do tega, da skleneta dogovor, s katerim se za primer zmage nad Nemčijo in Avstro - Ogrsko, Italiji da prednost glede izterjanja odškodnine in da se papežu ne dovoli, udeležiti se mirovnih pogajanj. Tudi Rumunija si je pred vstopom v vojno dogovorila prednostno pravico, zahtevati od Nemčije vplačilo stroškov.

Razgled.

Švica in avstrijski bankovci. LDU Bern, 9. marca. (DKU.) »Journal de Geneve« piše k prepovedi uvoza kronskih bankovcev v Švico: Gre samo za začasno varnostno naredb. Švica ne bo biti jarek za repatriacijo v inozemstvu se nahajajočih kronskih bankovcev, temveč hoče varovati edinoletne švicarje. Raditega se Švicarji pozivljajo, da deponirajo kronске bankovce v bankah. Vlade držav, ki so nastale na tleh bivše monarhije, bodo obveščene, da se jih smatra solidarno zavezanim, v kolikor se tiče kronskih bankovcev, ki so v posesti švicarjev.

Arrestacija generala Sandersa. LDU London, 10. marca. (DKU.) Reuterjev ur. poroča: Glasom »Morning Post« so na potu v Nemčijo aretirali Liman Sandersa ter ga odvedli v Malto. Staviti ga hočejo pred sodišče v Carigradu.

Pristenajte k „Slovenski Matiji“

Clanarina 8 K, ustanovna 200 K

Slovesen sprejem kardinala Bourne v Ljubljani.

Ko je legel nočni mrak na zemljo, je bilo po prometnejših ulicah zlasti okoli pošte živahno vrvenje. Med številno množico si čul venomer ime Bourne. Vse je govorilo o dohodu angleškega kardinala. Nato se je zbralo ogromno ljubljanskega občinstva pred kolodvorom in na kolodvoru in ko je prispel iz Zagreba vlak z londonskim kardinalom in spremstvom, so zagrmeli živo - klici.

Kardinala je pozdravil ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič v latinskem jeziku, ključem bodi: Češčen bodi, ki prihaja v imenu Gospodovem! Poydarjal je, da hvalijo in slavijo po svetu kardinalovo požrtvovalno ljubezen do Jugoslovancev. Predsednik deželne vlade dr. Janko Brejc je po slovensko izrazil srčno veselje Slovencev, da morejo pozdraviti na svojih tleh tako odličnega zastopnika Anglije, zmagovite zaščitnice zatiranih narodov. Župan dr. Ivan Tavčar je pozdravil kardinala v imenu mesta in zaprosil, naj vzvišeni knez katoliške cerkve zastavi svoj vpliv na to, da pride slovenski narod do svojih pravic. Govora dr. Brejca in dr. Tavčarja je tolmačil kardinalu profesor dr. Janič, ki se je nahajal v spremstvu kardinala, v katerem so bili še: zagrebški nadškof dr. Bauer, škof iz Banjaluke Josip Garić, jugoslovanski minister za verstvo dr. T. Alaupović in še drugi. Po končanih pozdravih na peronu, sprejetih z navdušenimi vskliki, za katere se je kardinal lepo zahvalil, je šel s svojim spremstvom do čakajočih avtomobilov skozi spallir. Ko se je pojavil pred kolodvorom, ga je velika množica navdušeno pozdravljala. Klicev živilo Živio Britanija! itd. ni bilo konca.

Pravi triumfalni sprevod je bila vožnja kardinala v mesto. Slov. ženstvo mu je okrasilo avto s cvetjem. Pred avtomobili Sokoli in Orli z zastavami, ob strani častna straža, narodne noše, okrog in okrog nešeta množica, neprestano pozdravljajo kardinala na dolgi poti od kolodvora do škofije. Avtomobilov je bilo devet, v njih so se vozili poleg kardinala, njegovega spremstva, ljubljanskega škofa tudi zastopniki vojaških, civilnih in cerkvenih oblasti, ki so bili prišli na kolodvor pozdraviti kardinala, med njimi poveljnik dravske divizije general Krsto Smiljančič.

V škofjski palači je pozdravila kardinala ljubljanska duhovščina in bogoslovci. Zunaj množica. Kardinal se je prikazal na okno in se zahvalil za tako lep sprejem. Dr. Janič je pretolmačil njegov govor, ki obljublja, da se bo toplo zavzel za jugoslovanske pravice. Na to je govoril dr. Alaupović, naglašajoč, da hočemo svobodno Jugoslavijo od Soluna do najskaupnejših zapadnih mej. Občinstvo je vsklikalo in pelo ter se potem razšlo.

Kardinal je imel danes ob 8. uri zjutraj tiho sv. mašo v stolnici. Sledila so posvetovanja o cerkvenopolitičnih in drugih zadevah. Na državnih in mestnih poslopih ter na nekaterih privatnih hišah vihralo zastave.

Slavnostni pozdrav kardinala Bourne-a.

Danes popoldne ob 5. se vrši v veliki dvorani Uniona slavnostni pozdrav visokega gosta, ki je počastil s svojim obiskom naše mesto.

Razpored bo sledeč: Latinski pozdrav govori po-verjenik za uk in bogocastje, dr. Karol Verstovšek.

Slovenski gospa županja Franja dr. Tavčarjeva.

Angleški boroveljski župnik-begunc Jurij Trunk.

Nato poje »Glasbena Matija« več točk, večinoma slovenske, hrvatske in srbske narodne pesmi.

Vstop v dvorano je prost le otrokom zabranjen. Udeleženci morajo biti 10 minut pred 5. uro zbrani, ter se morajo pokoriti rediteljem. Rediteljstvo bodo oskrbovali Sokoli in Orli. Po sredi dvorane mora biti prosto, prvi sedeži ostati rezervirani. Od strani ženstva se želi narodna noša, katere z njo razpolagajo.

Ob 7. zvečer se kardinal zopet odpele. Pozivljamo meščanstvo, da razobesi številne zastave, zlasti v Prelo-novi ulici in na Dunajski cesti.

Pokrajinske in dnevne vesti.

V trgovskem ministertvu v Beogradu je imenovan za tajnika I. razreda bančni uradnik Slobodan M. Zorčić iz Ljubljane.

Imenovanje v zdravniški službi. Minister narodnega zdravja dr. Uroš Kruli je imenoval ukrajinca zdravnika dr. Karla Wisingerja v Ljiliji za višokozdravnika na njegovem doseadnjem službenem mestu.

Ravnatelj Ivan Macher. Davi je umrl po daljšem bolehanju ravnatelj mestnega dekljskega licea g. Ivan Macher. Pokojnik je bil prišel v Ljubljano iz Dalmacije in je bil za dr. Požarjem imenovan za ravnatelja mestnega dekljskega licea, kjer se je s vso vestnostjo posvečal svojim poklicnim dolžnostim. Izven teh je bil goreč planinec in si je poleg pokojnega prof. Orožana pridobil neverjetljiv zaslug za Slov. planinsko društvo, katerega odbornik je bil do zadnjega. Macher je bil dober človek in prijeten družabnik. Naj počiva v miru. Preostali naša sožalje!

Popravek. V včeraj izdani vesti o ententni komisiji, ki pride v Ljubljano zaradi prevoza živil in da preišče takozvani ljubljanski in saločki dogodek, naj se pravilno čita, da so Jugoslovanci transporte urno odpremiili skozi karavanski, ne pa skozi turški predor!

Tiskarski škrt. V članku »Konec govora na mirovni konferenci«, ki ga je prinesel včeraj naš list, je bil konec pomotoma druknjen

navljen oz. natanjen. Toliko v večnosti, da se ne bodo delali morda na pačni zaključki.

V Zagrebu se ne sme govoriti slovenski? To bi se povedati »Grazie!« svojim vernim čitateljem Razmerje med Slovenci in Hrvati se je tako poostrišlo, da ljudje ne smejo več nemoteno v hrvaški prestolici govoriti slovenski, dočim se lahko nemškega jezika vsakdo nemoteno poslužuje. Nemški jezik je sploh sedaj bolj v rabi, kakor kdaj prej. Da Hrvati nimajo misla za pobalinstvo naščuvane slovenske soldateske, to izričuje tale dožodek: »V Ptuju so hoteli tuzoslovanski vojniki razbiti spomenik cesarja Jožefa. Ta načrt se je ponesrečil vsled odločnega nastopa hrvaških častnikov. Iz vseh krajev Spod. Stajerske, kjer biva hrvaški oficirji, nam javljajo, da iščejo le-ti posebno radi nemške družbe in da samo prisiljeno prisostvujejo slovenskim prirediteljem. Priobčujemo »Tablato« poročilo brez vsake pripombe, ker si vsakdo o resničnosti izjavljanih stvari lista ustvari svojo sodbo.

Nemško-avstrijsko zastopstvo v Ljubljani bo do 25. t. m. izdalo potne liste in druge spise izključno samo za potnike, ki potujejo v javnem interesu ali pa v dokazanih slučajih smrti v rodbini.

Porotno zasedanje v Ljubljani se prične 27. t. m. Predsedoval bo predsednik dolžnega sodišča dr. Oton Pappež. Njegova namestnika sta: podpredsednik Fran Regali in viš. sod. svetnik Fran Vederniak. Sodnika pa sodna svetnika Anton Bulovec in Anton Nagode.

Imenik porotnikov: Glavni porotniki: Verhovc Josip, posestnik, Ljubljana, Intihar Anton, trgovec in gostilničar, Iz. Jovan Simon, posestnik, St. Vid 64, Crobath Franc, trgovec, Kranj 142, Svizelj Ivan, posestnik in gostilničar Borovnica 67, Koritnik Anton, trgovec in posestnik, Ljubljana, Jaglič Jakob ml., posestnik, Sp. Duple 56, Fister Alojzij, posestnik, Ovsje 2, Udir Franc, posestnik in mlinar, Kamnagorica 2, Graul Franc, mizar in posestnik, Zg. Siska 90, Travnik Ignacij, lesni trgovec, Velko Mlačevo 8, Benedik Josip, posestnik in trgovec, Strazice, Vrhunc Ivan, posestnik in gostilničar, Selea 78, Kalmus Jaroslav, nečar in posestnik, Ljubljana, Kenic Fr., posestnik, Zg. Bernik, Hudovernik Iv., posestnik in gostilničar, Dovie 29, Tribuč Josip, posestnik, Glinca, Drogeniz Fran, trgovec in posestnik, Ljubljana, Lovše Anton, posestnik, Sp. Hotič 5, Golob Franc, trgovec in posestnik, Ljubljana, Goetzi Aleksander, podobar in posestnik, Ljubljana, Jezeršek Fr., posestnik, Kranj, Brocinski Ivan, posestnik, Dravice, Setine Martin, trgovec in posestnik, Vrhnika, Guseil Ignacij, posestnik, Skofja Loka, Zupan Ivan, posestnik in gostilničar, Boh. Bela, Kranjc Zdravko, trgovec, Kranj, Avsec Jakob, posestnik, Beričevo, Pogacar Anton, trgovec in posestnik, Zg. Siska, Košir Valentin, trgovec, Skofja Loka, Ingliš Matija, posestnik, Srednja vas, Janša Ivan, posestnik in čevlar, Radovljica, Luntmann Adolf, posestnik, Ljubljana, Pavlin Ivan, posestnik, Polica, Rosman Vinko, posestnik in trgovec, Radovljica, Stare Karl, posestnik in tovarnar, Kamnik, Namestniki porotnikov: Rofina Anton, mizar in posestnik, Ljubljana, Cotti Josip, posestnik, Ljubljana, Tome Fran, trgovec, Ljubljana, Martinčič Avgustin, ključavničar, Ljubljana, Sevcik Fran, puškar in posestnik, Ljubljana, Leskovic Jakob, nek in posestnik, Ljubljana, Majcen Miha, gostilničar in posestnik, Ljubljana, Dachs Ivan, gostilničar in posestnik, Ljubljana, Puh Josip Rudolf, posestnik, Ljubljana. — Predsedništvo dolžnega sodišča v Ljubljani, dne 7. sušca 1919.

Zahtevamo enakopravnost ženskega poštenja uradništva. Ljubljanski dnevniki so 3. t. m. prinesli notico, da je občni zbor Mariborske podružnice osrednjega društva poštne adfunktov, oficijantov in aspirantov, dne 22. svečana 1919 od poštne in brojačnega ravnanstva kralj. SES v Ljubljani zahteval tako »pravilno« razdelitev poštarskih mest, da bi se vsprostovala v bodoče v prvi vrsti ženske prosilce. »Osrednje društvo poštne uradnice na slov. ozemlju smatra ta sklep za jako nedemokratske in bi videlo v taki razdelitvi poštarskih mest povrnitev starih krivice. Zato je v imenu vseh poštarij in poštinskih oficijantov na slov. ozemlju najodločneje protestiralo proti tej neopravičeni zahtevi. Poštarije in poštne oficijantke, ki imajo isto šolsko in strokovno izobrazbo, opravljajo isto delo ter imajo iste življenjske potrebe, kakor njih moški tovariši in so se kot poštarije in oficijantke tako pri državnih, kakor tudi pri razrednih uradih izkazale vedno zanesljivo in vestne, z opravičenim pričakovanjem, da se bodo krivice, ki se s tem sklozi deset in desetletja delale v stari Avstriji, uprile in da se jih ne bo še nadalje brez vsake temeljite zastopavljale moškimi tovarišmi. Dosele so imeli moški privilegij do nadpoštarskih mest. Tudi ta krivica se mora v bodoče odpraviti in razpisana poštna mesta naj se razdele med prosilce in prosilce ne glede na spol, marveč edino le z ozirom na službeno leto in usposobljenost. »Osrednje društvo poštne uradnice na slov. ozemlju opozarja vse tovarišice naj se organizirajo in pristopijo kot članice le k svojemu društvu, ne pa k društvom, ki ne priznavajo ženske popolne enakopravnosti z moškimi, nogo delajo celo proti interesom ženskega uradništva. — Uradnica.

— Vozni red na progi ravnanstva kr. drž. železnice v Ljubljani. Proga Kranjska gora - Jesenice. Odhodi iz Kranjske gore: 8:42 dop., 5:57 pop., prihodi v Jesenice: 9:20 dop., 7:35 pop. Odhodi iz Jesenice: 10:30 dop., 10:05 pop.; prihodi v Kranjsko goro: 11:12 dop., 11:47 pop. — Proga Jesenice - Bistrica Boh. jezero. Odhodi iz Jesenice: 10:35 dop., 10:10 pop.; prihodi v Bistrico Boh. jezero: 11:34 dop., 11:09 pop. Odhodi iz Bistrice Boh. jezero: 8:06 dop., 6:36 pop.; prihodi v Jesenice: 9:15 dop., 7:45 pop. — Proga Jesenice - Ljubljana gl. kol. Odhodi iz Jesenice: 5:19 dop., 10:20 dopoldne, 8:22 popoldne; prihodi v Ljubljano gl. kol.: 7:36 dop., 12:40 pop., 10:46 pop. Odhodi iz Ljubljane gl. kol.: 6:57 dop., 11:54 dop., 6:45 pop.; prihodi v Jesenice: 9:30 dop., 2:31 pop., 9:18 pop. — Proga Kranj - Trzin. Odhodi iz Kranja: 8:15 dop., 1:05 pop., 8:25 pop.; prihodi v Trzin: 9:12 dop., 1:59 pop., 9:19 pop. Odhodi iz Trzina: 5:31 dop., 9:30 dop., 6:30 pop.; prihodi v Kranj: 6:18 dop., 10:16 dop., 7:19 pop. — Proga Ljubljana drž. kol. — Kamnik. Odhodi iz Ljubljane drž. kolodvor.: 7:48 dopoldne, 3:10 popoldne, 7:30 popoldne; prihodi v Kamnik: 9:02 dop., 4:34 pop., 8:45 pop. Odhodi iz Kamnika: 5:28 dop., 12:00 pop., 6:26 pop.; prihodi v Ljubljano drž. kol.: 6:44 dop., 1:18 pop., 6:26 pop. — Proga Ljubljana gl. kol. - Novo mesto. — Karlovac in Kočevje. Odhodi iz Ljubljane gl. kol.: 8:00 dop., 2:36 pop. v Karlovac in Kočevje, 7:04 pop. v Kočevje, 11:40 pop. v Karlovac; prihodi v Novo mesto: 10:55 dop., 5:52 pop., 2:33 dop.; prihodi v Karlovac: 2:55 pop., 8:59 pop., 7:30 pop. Odhodi iz Karlovca: 2:07 dop., 9:30 pop., 2:20 pop., odhodi iz Novega mesta: 6:03 dop., 1:21 pop., 6:02 pop.; prihodi v Ljubljano gl. kol.: 8:59 dop., 4:30 pop., 9:03 pop. Prihodi v Kočevje: 11:11 dop., 5:46 pop., 10:16 pop.; odhodi iz Kočevja: 5:50 dop., 1:16 pop., 5:46 pop. Na delni progi Trebnje - Novo mesto odhod iz Trebnja: 6:42 dop., prihod v Novo mesto 7:16 dop., odhod iz Novega mesta 9:16 dop., prihod v Trebnje ob 9:50. — Proga Trebnje - St. Janž na Dolenjskem. Odhodi iz Trebnja: 10:30 dop., 6:57 pop.; prihodi v St. Janž na Dolenjskem: 11:28 dopoldne, 7:58 popoldne. Odhodi iz St. Janža na Dolenjskem: 5:28 dopoldne, 3:45 popoldne; prihodi v Trebnje: 6:32 dop., 5:05 pop. — Proga Novo mesto - Straža Toplice. Odhodi iz Novega mesta: 5:00 dop., 11:12 dop., 4:00 pop., 6:10 pop.; prihodi v Stražo Toplice 5:18 dop., 11:30 dop., 4:18 pop., 6:28 pop. Odhodi iz Straže Toplice: 5:27 dop., 11:52 dop., 5:20 pop., 6:42 pop.; prihodi v Novo mesto: 5:45 dop., 12:10 pop., 5:38 pop., 7:00 pop. — Proga Spodnji Dravograd - Velenje - Celje. Odhodi iz Spodnjega Dravograda: 8:41 dop., 5:23 pop.; odhodi iz Velenja: 5:39 dop., 7:10 pop.; prihodi v Celje: 6:58 dop., 9:15 pop. Odhodi iz Celja 7:44 dop., 1:50 pop.; prihodi v Velenje: 9:13 dop., 4:22 pop.; odhodi iz Velenja: 9:43 dop., 4:44 pop.; prihodi v Spodnji Dravograd: 11:20 dop., 7:56 pop.

Nečloveška obsedba. Družina Stemberger v Gor. Branci na Vipavskem je imela za časa umika avstro-ogrske armade dve strojni puški in nekaj municije doma. Pred prihodom Italijanov so na vse skupaj vrgli v gozd. Ko so Italijani pobirali po hišah orožje, je so im Stembergerji povedali, da so orožje imeli, a da so ga vrgli proč. Pokazali so jim tudi kam Italijani so nato pretirali najprej hčerko Amalio Stemberger, potem sinova Antona in Jožefa. Posredovati sta šla tamonji župnik in župan, pa sta bila oba zaprta. Čez nekaj so župnika in župana izpustili. Antona Jožefa in Amalio Stembergerja pa obsodili na 15 let ječe. Nove aretacije v Ajdovščini. V Ajdovščini so zaprli večkratca. Frana Repiča, trgovca Antona Križajca, trgovca Pavla Kunsta in nadučnika Kavca. Najtežja obsedba je vredno obnašanje sušterstevskega župnika Kmetca, ki veliko obuje italijanskim generalom Del Pr in še celo s prišnice agitira za Italijane. Narod bo o pravem času obratnil s to izdajo.

Po germanski! Probalstvo v Mirnu pri Gorici mora pozdravljati laške častnike. Anton Pahor iz Mirne je bil več časa zaprt, ker se ni odkrival laškimi oficirjem. Naši fantje in karabinerji. Na pastni torek je bila na Raketu št. 23 pustna zabava domačih fantov in deklet. Medtem so prišli tudi Italijani, ki so pričeli vakiliti Italij. Naka je fant - domačin zavpil: »Živio Jugoslavija! Karabinerji so zato vse fante in dekleta vrgli iz hiše, postavili so se pa nekateri teh kulturosovcov na vrata in vsakega mimoidočega fanta ali pa dekleta oklofotali in obrali.

Nemški odvjetniki se selé. Odvjetnik dr. Kiesewetter se preseli iz Slovenije v Gradca v Hartberg, znani dr. Gustav Delpin iz Ormoža v Ljubno, dr. Siegfried Janeschitz pa iz Slovenske Bistrice v Gradec. Notar v Šostanju Jožef Hiris je dobil notarsko službo v Haslachu na Gornjem Avstrijskem. Na Blede se je v nedeljo, dne 9. marca ob jako številni udeležbi vrtil protestni shod slovenskega žensstva proti nasilni italijanski in nemški okupaciji. Predsedovala je ga županja Alojzija Rusova. V vnešenih in v življano pohvalo sprejetih govorih sta dilaile vpljelo razmere ga. Julija dr. Ferjančičeva in gd. Zupanova. Sprejeti se je soglasno predlože, da se zbor pridruži resoluciji, sprejeti na protestnem shodu slovenskega žensstva v Ljubljani dne 2. marca 1919. Z odpetjem »Lepe naše domovine« se je končal lepo uspeh shod.

Iz rudarskih krogov v Trbovljah. Mlajši trbovalski rudarji, ki imajo vselej do učenja in katerega je do napredka, bi radi vedeli, kaj je pravašprav z našo nadaljevalno rudarsko šolo v Trbovljah. V Ljubljani se ustanovi na jesen rudarska šola za paznika, kakor smo jih imeli v stari Avstriji v Ljuban na Gor. Stajerskem in v Celovcu. Več mladih trbovalskih kopačev bi rado posetilo rudarsko šolo v Ljubljani, a radi bi jnd, da bi si pridvojili nekaj podlage za nadaljno učenje. In ga to podlaga naj v prvi vrsti skrbno rudarski nadaljevalni tečaj v Trbovljah, ki so se zelo dobro obnesli, tako, da so bili trbovalski učenci vedno med prvimi bodisi v Ljubani ali Celovcu, akoravno jim je dala le nemška veliko preglativ, ker vsi ponk je bil izključno nemški. Poslavimo poklicne faktorje v Trbovljah: učiteljstvo, rudniško uradništvo, posebno gospode inženirje — Čebe in rudniško ravnanstvo, da se v sporazumu z vlado v Ljubljani takoj odpro šopet rudarski nadaljevalni tečaj v Trbovljah, ki so prenehali novembra meseca lanske leto. Vsek jasno vidi in marsikdo kritikuje, kako zanesarjem je naš rudnik, ako pa se bo

strokovno nadobrašenih paznikov, ki so duša in srce vsakega rudnika, bo pa Jugoslavija malo imela od naših zemeljskih zakladov. V Stani je dne 1. marca 1919 v svetlu svojega življenja nagloma umrla gd. Ema Zargijeva, hčerka gosp. Jakoba Zargija iz Kostanjevice. N. v. m. p.

Služba okrožnega zdravstva v St. Liji v Slov. gorah je razpisala do 1. aprila 1919 plača 1100 kron in šest petletnik po 100 kron.

Nesreča v St. Vidu nad Ljubljano. V soboto popoldne se je peljal posestnik v St. Vidu Alojzij Jamnik s parom konj proti domu. Pri prehodu preko železniške proge na Poljanah so se konji splašali vsled mimo vozečega vlaka in zdirjali proti domu. V vasi je voz zadel v vogal neke hiše. Jamnik je padel z voza in se tako teško poškodval, da je nedolgo zjutraj umrl na poškodbah. Jamnik se je šele pred 14. dnevi poročil. Ponesrečenec je bil dober narodnjak, ki se sodeloval tudi pri Sokolu.

V Vodenatu se je ponesrečil posestnik in gostilničar Julij Podobnik. Splašili so se konji. Podobnik je padel z voza in se ubil. V Novem mestu je umrl gosp. Lavo-slav Ropas, tajnik Mestne hranilnice, v starosti 60 let. Pokojnik je bil vri narodnjak in stebel društvenega življenja v Novem mestu. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Nova slovenska trgovina v Mariboru. V Mariboru v Grajski ulici je otvoril trgovino z mešanim blagom Slovenec Vladimir Pavelšek. V Gradcu je pretekli teden umrl dvorni svetnik v pokonu Peter Končnik, star 75 let. Pokojnik je bil rodom koruški Slovenec in je spisal več slovenskih nčnih knji. Ko je prišel za ravnatelja na celiško gimnazijo, se je prelevil v zagrizenega nemurja. Kot tak je na to hitro avanziral. Bil je delniški šolski nadzornik na Kranjskem in kasneje v Gradcu, kjer je živel v pokonu tudi umrl.

Umrl so v Ljubljani 2. Julij Podobnik, posestnik, gostilničar in strojeval v p. n. Maida p. Schildenfeld v nežni starosti. V Zagorju ob Savi je umrl posestnik in trgovec g. Frano Mandelj. N. v. m. p.

Tatvine. Na ljubljanskem kolodvoru so v potek ponoči ukradli iz vagona živo svinjino in to na mostu saklali. Zločinca so že zasledili. Kavarnarji Krapežu so hlanei, ki so bili svoičasno pri njem v službi, ukradli okrog 40 stot. mrvce, ter jo prodali. Ker se je ime kupca doznalo, je bilo mogoče rešiti dober del mrvce. Tatov še niso mogli slediti.

Kino Ideal. Samo dva dneva, danes in jutri v ardo, predvaja se spored, ki obsega dvoje lepih filmov. Prvi je »Tvoji gospod naj bo!« zelo zabavna veseloizra v 2 delih, v kateri sodelujejo izborni komiki Leon Peukert, Melita Petri in Herbert Paulmüller. Glavna točka pa je »Ko je padlo zagrizenec«. Življenska slika v 4 delih, ki sta iz avtorja G. Kaiser in Valy Arnhem. V glavnih vlogah Maks Laurence, Julij Dewald, Claire Havn in Marja Lind-Mladini neprimerno. V četrtak »Maximunc«, atrakcijski film vseh kinogledišč. Kino Ideal.

Vremensko poročilo.

Vilina nad morjem 3002. Srednji mraz št. 700 mm.

Marec	Čas opazovanja.	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	739.5	10.8	sl. jg.	jasno
9. zv.		740.3	8.2		
11. 7. zj.		741.9	0.9	sl. jg.	megla

Padavina v 24 urah mm 0.0 zjutraj slana. — Srednja večerajna temperatura 6.8, normalna 2.7. — Vremenska napoved za jutri: Lepe, hladne in mirne vreme.

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča. Dramsko gledališče: V torek 11. t. m. ob pol 8 zvečer H. Ibsena »Strahovi« za abonement »A«. V sredo 12. t. m. ob pol 8 zvečer »... ulica šte. 15« uradniška predstava javen abonementa V četrtak 13. t. m. H. Ibsena »Strahovi« za abonement »C«. Operno gledališče: V torek 11. t. m. ob pol 8 zvečer »Boheme« za abonement »B«. V sredo 12. t. m. ob pol 3 popoldne »Mamselle Nitouche« isven abonementa za p. n. občinstvo z dežele. V četrtak 13. t. m. ob pol 8 zvečer »Boheme« za abonement »A«.

Gospodarstvo.

Ekspozitno importne in informacijsko društvo »Jadranc« se je ustanovilo. Svoj glavni sedež bo imelo v bivši Mahovi hiši. Društvo bo imelo v vseh večjih mestih Jugoslavije svoje poslovalne družnice in tudi v inozemstvu. Društvo se boče počela s izvažanjem, avžanjem, nakupovanjem in prodajanjem tu- in inozemskih vsakovrstnega blaga. Društvo boče preskrbovalo in posredovalo v vseh večjih trgovskih transakcijah in dajalo tozadevne informacije.

Društvene vesti in prireditve.

Društvo političnih preganjancev. V nedeljo dopoldne se je vršil v Mestnem domu v Ljubljani številno posečen ustanovni občni zbor društva političnih preganjancev. Ko je pripravljali odbor podal poročilo o svojem delovanju je g. Viktor Zalar prečital društvena pravila, ki so se z malimi izpremembami odobrila. V odbor so bili izvoljeni Rasto Pustoslavšek, predsednik, dr. Janko Leskovec, podpredsednik, Janko Košir, blagajnik, monsignor Ambrož Ivan Kejzar, dr. Dinko Puc, dr. Draza Luchitzka, polkovnik Drenik, Josip Cizel, Viktor Zalar in Andrej Munih, odborniki. Ferdo Vezar in ga. Ana Bablerjeva, predložila računov. Pri slučajnostih se je razvila živahna debata, v kateri so se posamezni govorniki zlasti priboževali, da je mnogo ovadbov in konfidenc avstrijskega režima še vedno na ugodnih mestih v državi službi. Sklenilo se je ukreniti vse potrebno, da dobi društvo na politične preganjance, Društvenemu odboru se je naročilo, naj čim prej zopet skliče izredni občni zbor. Članarina se je določila s 3 K mesečno ali 30 K naenkrat za vse leto. Čla-

narina se naj pošilja na naslov društvenega blagajnika računskega nadzornika Janka Koširja v Ljubljani, Bleiweisova cesta šte. 16.

Dražilov častni večer ob priliki 25letnice predsedništva pavskega društva »Slavec«. Ob priliki petindvajsetletnice neumornega delovanja na predsedniškem mestu je priredilo pavske društvo »Slavec« svojemu predsedniku g. Dražilov časten večer. Že v soboto, 8. t. m. mu je priredilo društvo srenado, medtem ko mu je šla deputacija čestitat k izrednemu jubileju. V nedeljo, 9. t. m. pa mu je društvo priredilo v veliki dvorani »Narodnega doma«, ki je bila temu primerno okinčana, časten večer. Takol ob prihodu jubilarita so mu zbrani člani in deputacije drugih društev priredile pristne ovacije, nakar so v imenu raznih društev in korporacij razni govorniki slavili neverljive zaslugе g. Dražila za slovensko pesem, ki si jih je stekel v dolgi dobi 25 let predsedovanja društvu. V imenu pevcev je bilo izročeno predsedniku krasno častno darilo. Med preppevanjem krasnih pesmi tako moškega, kakor ženskega društvenega zbora, nastopom kvarteta »Glasbene Matice« in izvajanjem glasovirskih točk je mineval večer v najlepšem redu. G. Dražil se je zahvalil za izkazano mu naklonenost in veselo je izvenel v eno splošno zborilo, kateri so pridružili tudi ml. da bi g. Dražil ostal še dolgo na čelu tega slovenskega, delavskega pavskega društva, ki je po njegovo večjo roko tako leno vzcvetelo in se razvilo!

Občni zbor tolovalnega društva »Sokol« v Ljubljani se je vršil v nedeljo, 9. t. m. ob 9. uri zjutraj na »Lilijah« tolovalnice v »Narodnem domu«. Brat podstarosta B. Drenik je v svojem nagovoru pozdravil navzoče in podal kratko sliko društvenega delovanja v minuli poslovni dobi. Tajniško poročilo je podal brat inž. Poženel, ki je izjavil, da je društvo v letu 1914, štelo 432 članov, 83 gojenk, 10 ustanovnikov in 5 častnih članov. V letu 1914 so se vršile tako živahne priprave za III. Vsesokolski zlet v Ljubljani, ki je bil v veliki izbruhu vojne odpadel. Danes štelo društvo 502 člana in 73 članice, skupno z ustanovniki in častnimi člani 594 članov in članice. Jezdni odsek šteje 50 članov. Narasčata je skupno 384 in sicer se deli v dijaški, obrtni, šolski in ženski. V svojem poročilu se spominja br. tajnik še med vojno umrlih in padlih članov, katerih število znaša 33. Končno se spominja še z zahvalo vseh faktorjev, ki so podpirali društvo v teh težkih časih. Blagajniško poročilo br. Skaleta izkazuje v celem 29.927 K 04 vin. dohodkov in 19.270 K 28 v izdatkih, tako da znaša čisti preostanek 10.656 K 76 v. Posoilo Sokolski zvezi znaša 3500 K. Stanje stavbenega sklada koncem leta 1913 je znašalo 9699 K 53 vin., prirastke do 9. 4. m. 3455 K 58 v., tako, da je današnje stanje 13.154 K 91 vin. Razen tega ima veselilni odsek založenih v Jadranski banki 2000 K. Blagajniškovo poročilo se na predlog prezidovalec računov odobri. Istotako se odobro poročila gospodarja brata Franka in podnačelnika br. Burestara. Pri nato slednjih volitvah je bil izvoljen za starosta po daljši debati br. Dr. Murnik, za podstarosta br. B. Dražik, za načelnika br. T. Burgstaler ostali odbor s tremi namestniki, praprosčakom br. M. Verov. Ako m v dvema prezidovalecma računov. Pri raznositostih se zviša članarina vsled ogromnih stroškov na 2 kroni mesečno in ustanovi razne odseke, v katere se izvoli takol potrebno številno članov. Istotako se izvoli 22 delegatov za občne zbere »Sokolske Zveze Ljubljanske« in 11 delegatov za občne zbere »Slovenske Sokolske Zveze«. Po razpisu nagrad za bodočnost in po razpisu odposlana Rokanskega Sokola zaključil br. podstarosta zborovanje.

Slov. pavske društvo »Ljubljanski Zvez« v torek večer ob pol 8. moški odbor, v sredo ob isti uri mešani zbor. Društvo sosebinih uradnikov in uradnic in sicer skupina uradnikov in uradnic obrti in trgovine vabi vse članice in članice te skupine na sestanek, ki se vrši v sredo t. t. 12. t. m. ob pol 8 zvečer v restavraciji Narodnega doma. Ker se bo na tem sestanku razpravljalo v dveh zelo važnih in nutnih zadevah, prosti odbor vse članice in članice, da se tega sestanka zanesljivo polnoštevilno udeležijo.

Knjžica »Splošno slov. ženskega društva«. Zaradi predredite kataloga, ki se lada nanovo, pozivlja odbor vse članice, da vmejo vse knjige naklaseje v 14 dneh, sicer se bodo smetale knjige kot izgubljene in se zaračunilo. Knjžica je odprta vsak torek, četrtak in soboto od 4. do 6 ure popoldne.

Sportni klub »Ilirija« S. K. »Ilirija« vabi člane in interese na sestanku, ki se vrši v torek 11. t. m. v zadnji sobi Narodne kavarne. Odbor. Po dopolnitih volitvah na izrednem občnem shodu dne 6. t. m. je sestavljen odbor takole: predsednik: dr. Alojz Zalokar, podpredsednik: dr. Vinko Gregorič, tajnik: dr. Matija Ambrožič, blagajnik: dr. Ernest Dereani, knjižničar: dr. Alojz Kraigher, odborniki: dr. P. Košenina, dr. Živko Laseja, dr. Bela Stubeč, dr. A. Schwab, dr. Alojz Roman, dr. Mano Dereani, dr. Ivan Matko, dr. Viktor Kea, predložnika: dr. Ivan Jenko in dr. Mirko Čorniš.

Nadetičali Traži so učitel glasbe za grad Brod, koji bi imao sadašnj na raveno orguljanje, da njeguje aktivno pjevanje, da bude zborovodja hrvačkog pjevačkog društva »Davorac«, te da osnuje i rukovodi gradsku glazbu. U izgledu mu je, da bude i učitelj pjevanja na realnoj gimnaziji. Ponude obloženo sa svjedocima, sposobnima i do sadašnjera službovanja, neka se pošalju do 30. ožujka 1919 na predjedništvo »Davorac« sa izjavom, uskoje bi uviete ponudio bio pripravan nastupiti mjesto U. Broda, dne 28. v. llače 1919. Predjedništvo Hrv. pjevačkog društva »Davorac«.

Mariborske podružnice Zveze tuzoslov. železničarjev ima v nedeljo, dne 30. marca ob 2. popoldne izredni občni zbor a temle sporedom: 1. Delitve podružnice. 2. Volitve novega odbora oziroma novih odborov obeh podružnic. 3. Imenovanje strokovnega tajnika. 4. Stučnost. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

Aprovizacija.

+ Krompir za VIII. in IX. okraj. Stranke VIII. in IX. okraja določa krompir v sredo, dne 12. t. m. pri Mühlsenu na Dunajski cesti. Določa se ta-le red: IX. okraj: dopoldne od 8. do 9. štev. 1 do 130, od 9. do 10. štev. 131 do 260, od 10. do 11. štev. 261 do konca. — VIII. okraj: popoldne od pol 2. do pol 3. št. 1 do 190, od pol 3. do pol 4. štev. 131 do 260, od pol 4. do pol 5. štev. 261 do 390, od pol 5. do pol 6. štev. 391 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 5 kilogramov krompirja, kilogram stane 80 vinarjev.

+ V sredo ne bo govejega mesa. Mesariji v sredo ne bodo prodajali govejega mesa, ker je izostala zadostna dobava živine po Vnovčevalnici za živino. Iz istega vzroka tudi mestna aprovizacija ne bo mogla pred petkom, oziroma pred soboto oddati mesa za vodom in gostilničarjem ter strankam ubožne akcije B.

Darila.

Darila. Za »Družbo sv. Cirila in Metoda« je daroval od zamenjanega stolirskega bankovca g. ravnatelj Avgust Bukovic 47 K 50 v, za srbsko otročad pa 47 K 50 v ter oba zneska izročil našemu upravnštvu. Hvala!

Poizvedbe.

Naslov Josipa Hribarja, ki je bil pred vojno policijski stražnik v Opatitzi Voloskem, bi rada izvedla Cirila Vizler v Liliti. Stroški se povrnejo. Prošnja. Bem že tri mesece na tuzo naše države v Makedoniji. Poskušal sem na vse načine, da bi prejel kako poročilo od mojih domačih in od drugih mojih znanih. Vse zaman, za to se sedaj obračam tem potom, mogoče z večjim uspehom. Prosim moje stariše, da mi pišejo, da li je doma vse zdravo. Ako bi tega moji stariši iz kakih vzrokov ne mogli, prosim znane iz Ljubljane, da to store. — Anton Stefančič, pisar v štabu komb. batalji 23. puka Bl-toli.

Pozor pred ukradenim denarjem! Posetniki Alojziji Tomažin na Selhi občina Raka, je bilo ukradenih 2710 K. Bankovci so bili žigosani s občinskim pečatom Raka, ter nosilo štev. 390. Eden bankovec je za 1000 K, 16 po 100 kron, 2 po 50 K, 1 za 10 K. Prosi se, kdor bi kje tak denar mental, naj se ga naznani orožnikom oziroma zgoraj podpisani posetniki. Zato dobi dotični 500 K nagrade.

Zabil se je lovski pes 6. t. m. Je precel visok, bel s sivimi lisami, 2 leti star. Kdor pove, kje se nahaja, dobi visoko nagrado. Obvestila naj se pošljejo na: Slavko Plemeš, živnozdravnik, Bled.

Izabili se je srebrna damaka ura z zlatim okvirjem, dne 9. t. m. v tramvaju med Sv. Jakobom in dolenskim kolodvorom. Pošten najditelj je naprosen oddati to proti nagradi v upravnštvu »Slov. Narodac«.

Zabil se je večer izga (brojač) okrogla steklena s ovčicami med Skofelico in Ljubljano ali v večernem vlakcu. Pošteni najditelj naj jo izroči proti dobri nagradi pri trvdri Schneider & Verovšek, Ljubljana.

Izabili se je šofersko izpričevalo, v katerem se nahaja slika. Prosi se poštenega najditelja, da jo oddaše na naslov, kateri se nahaja v spričevalu. Zabil se je ena črna rokavica pri blagajni na kolodvoru. Prosim, če se prinese na upravnštvu »Slov. Narodac«.

Izabili se je zelen beležnik s 345 kronami in račun od trvdke Tanzeher od Reslieve ceste do Sv. Petra ceste proti Frančiškonom v soboto zvečer ob 7. do 8 ure. Pošten najditelj naj od da denar v upravnštvu »Slov. Narodac« proti nagradi.

Poslano.*

Z ozirom na članek v »Slovenskem Narodcu« dne 6. t. m., katerega sta pri občila g. M. Gaspari in g. B. Račič dajem sledečo pojasnilo:

V moji izlozbi v Selenburgovi ulici št. 1. so razstavljene samo pristne kranjske stvari, katere so moja last in niso na prodaj. Ker pa je prostor izlozbe zelo omejen — vsega mi razstavi ne morem — V Ljubljani je splošno malo izlozbo, katere bi lahko razstavile toliko pristnih kranjskih stvari, vsled tega se čutim prizadeto in prošim omenjena dva gospoda, naj se dobro ogledata predno izrečeta, njih kako sodbo. Če se žene in deklet ne majo obleči, niso temu krive modistnje, ker si same tako imenovane »maškerade« izdelujejo. Tudi sem jaz še pred mnogo leti razmala za kranjske noše in prav dobro umetim, kako naj se jo nosi, vled česar ti ne morem biti v škodo. Kar pa sem av naredila, odzovarjajo vse pristnosti.

ANA EBERLE, modistinja. Ljubljana, Sel

Miva se da v njem. Naslov pove upr. 2945 „Slov. Naroda“.

Zemljemersko stojalo se takoj ceno prodaja. Polzeve se pri upravi „Slov. Naroda“.

Nekaj zlatih verig in briljantnih prstanov, ki jih je napravil pri D. Kavane, Ljubljana, Wolfova ulica št. 6.

Proda se dobro ohranjen harmonij (4 oktave), trdke T. Koty-kiewicz, Dunaj. — Kamešček, Ljubljana, Tržaška cesta 11/II.

Dobro kolo se prodaja po nizki ceni. Po-nudbe pod „Slov. Naroda“.

Vreče 200 komadov od moka in žita prodaja najvišjemu ponudniku Milan Kravanja, Begunje pri Rakcu.

Konjsko seno, 2 voza naprodaj. Kje-rovec 5 kg za poskušno pri Lad. Dolencu, St. Peterka cesta št. 8.

Išče se inštruktor za stenografijo in cirilico proti dobri nagradi. Ponudbe pod „Slov. Naroda“ na upravo „Slov. Naroda“.

Telefonsko drešče „Sokol“ v Zagorju ob Savi na-znanja tužno vest, da je ustanovni član, brat

Fran Mandelj
posesnik, trgovec Md.

po dolgi, mukopolni bolezni dne 10. marca 1919 ob 5. uri zju-traj za vedno preminul.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 12. sušca 1919 ob 4. uri popoldne na tukajšnje pokopališče.

Zagorje ob Savi, dne 10. sušca 1919.

Učiteljski zbor mestnega dehiškega liceja naznanja tužno vest, da je njegov dolgoletni ravnatelj in tovariš, gospod

Ivan Macher

danes ob 5. uri zjutraj za vedno preminul.

Zavodu je bil vreden ravnatelj, gojenkam blago-hoten učitelj in učiteljskem zboru odkritosrčen tovariš.

V LJUBLJANI, dne 11. marca 1919.

Naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da se je naša srčno ljubljen hčerka, sestra, vnukinja in nečakinja

MAJDA

presečila v soboto, dne 8. t. m. ob polu 3. zjutraj k svoji dragi mami med nebeške krilate.

V Ljubljani, dne 10. marca 1919.

Rudolf pl. Schildenfeld, oče. Emil, bratec. Magda Ramovš, stara mati. Fran Ramovš, stric.

Zahvala.

Za mnoge preslane dokaze ljubeznivega sočutja ob bo-lestni izgubi, ki nas je zadela, ter za lepe poklonjene cvetlice izrekamo tem potom vsem prijateljem in znanem globokosrčno zahvalo.

Posojilnica v Zagorju ob Savi naznanja tužno vest, da je njen član načelnika, gospod

Franjo Mandelj
posesnik, trgovec itd.

po dolgi, mukopolni bolezni, dne 12. sušca t. l. ob 5. uri zjutraj za vedno preminul.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 12. sušca t. l. ob 4. uri popoldne na tukajšnje pokopališče.

Priporočamo ga v blag spomin.

Zagorje ob Savi, dne 10. sušca 1919.

Popina Macher javlja v svojem in v imenu svojih otrok **Ivana** in **Mici** prežuto vest, da je njen nadvse ljubljeni soprog in predobri oče, gospod

Ivan Macher
ravnatelj mestnega dehiškega liceja

dne 11. t. m. ob pol 7. zjutraj po kratki pa težki bolezni mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek dne 13. marca ob pol 3. popoldne iz hiše žalosti Beethovnova ulica 9 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 11. marca 1919.

Gig, malo rabljen in eleganten prodaja. —

Kupi se nekaj kilogramov parafina. Ponudbe na poštni predal 27.

Proda se več sobnih slik, zrcala, por-celan, steklenina itd. Mestni trg 24, III. nadst. dop. 10-12.

Sadjevec, vino in kisle vode razpošil-ja A. Osef, p. Osnovni.

Strojarska ali pisarniška pomočnica zeli službe v Ljubljani. — Naslov pove upr. St. Nar.

Dobre krojaške pomočnice sprejme takoj Josip Rojina, Franca Jožica cesta št. 3.

Milo, jamčene kakovosti, 40% masšobe, na debelo in drobno. Trgovci, naročite 5 kg za poskušno pri Lad. Dolencu, St. Peterka cesta št. 8.

Dva zimnata modroca sta naprodaj event. komplet na spalna soba. Naslov pove upr. Slov. Naroda.

Gospodična išče službo vzgojiteljice. Zmožna 4 jezikov. Če le morete iz Ljubljane. Cenj. ponudbe na upravo „Slov. Naroda“ pod „Večletna vzgo-jiteljica“.

Jamski les 7. 3. in 4 m dolg 11-30 cm debel, se po ugodnih cenah prevzame za celo leto. Ponud-be na upravnishvo Slovenskega Naroda pod „Les 2725“.

Kontoristinja veča slov. in ne-Ske-ga jezika v govoru in pisavi, ter tudi stenografije se takoj sprejme. Kje, pove upr. Slov. Nar.

Uradnica v državni službi s 5000 K premoženja srednje starosti se želi seznaniti v s-rh ženišve z Jugoslovonom, tudi vdovcem. Pisme-ne ponudbe pod „Uradnica 32“ na upr. Slov. Naroda.

Pecikane žrne vrvi za močni tok 10 50 in 70 mm. Poprečnega prereza in zaigali takoj na prodaj. Vorašanja na montažni od-delek zadruge za električno industrijo v Mariboru, Edmunda Schmidla ul 8.

Sveža jajca, perutnino vsake vrste, debelo za zaklanje, ka-kor tudi za pisme, ter sveža jajca za valjenje od lepe stajerske pasme, raz-p. šilam. Zahteva te cenik! Rudolf Flor-vač, pošta Križevci pri Ljutomeru.

Spretno kuharico sprejme častniška ob-dnica slov plan polka v Ljubljani. Pogoji: mesečna plača 200 kron, prosta hrana in stan-ovanje ter 14 dnevni odvoedui rok. Imenje ponudbe je vpsati do 17. t. m. gori imenovani obednici.

Močno kolo in podplati se ceno prodajo. Poda se tudi nov foto aparat in več plošč 13x18 in še veliko drugih fotografiskih stvari ka-kor kopirni papir, svetiljke itd. Tam se prodajo dobro ohranjeni otroški rozi-ček in nova knjižnica 6 ur. Ogleda se pri J. Rohnetu S. Siska, Poljanska ulica 168.

Re na ženitna ponudba! Kateri go-voznice dve mladi deklici v starosti 23 let v starosti od 21-30 let bi ime-vešle do soustvarjanja zakonske sreče in lepo prihodnost in sicer z mlade-ničem obrtnikom, neomadeževane preteklosti zelo solidnim in ljubeznivi-m v starosti 29 let. Reflektantinja naj bi bila lastnica malega posestva ali samega doma z ev. že uvedeno krojaško obrtjo. Pošiljati je samo re-sne ponudbe s sliko katera se vrne ord. Vsak je svoje sreče kovač! poštno ležeče glavna pošta, Ljubljana.

Pozor! Pozor!
V večjem industrijskem kraju na Gorenjskem, ki ima veli-kanski pomen za državo SHS je naprodaj

enonadstropna hiša
z gostilnišk. prostori, ležeča tik kolodvora. Fojasnila daje

H. Brenc, Cegnarjeva ulica 12.

Drak, izrazne izdelave, se takoj nroda prodaja. Ogleda se pri trvdki Wajsa Ljubljana, Kolodvorska ul. 31.

Knjavi (Bösendorfer) in razne note so naprodaj. Židovska steza št. 2, I. nadstropje.

Več črev za hrenovke je naprodaj. Poizve se: Poljanska c. 82.

Proda se ženski novi čevlji usnje boks št. 37. Poizve se: Poljanska c. 82.

Električna žarila, prav preprosta, se prodajo. Knjižno Kleinsmayer & Bamberg v Ljubljani, Kongresni trg 2.

Va enca sprejme I. St. novic, hitu-čav-ničar, Turjaški trg 8. Isto-tam se prodaja večja množina stare cin-kaste pločevine.

Sodari, samostojen, se sprejme za po-grebe. Vprašanje na trvdko Miha Oa-hen, Višnja gora.

Jesihova histina, cikotija v večjih množinah se prodajo. Naslov pove I. Jugoslovanski anončni in informacijski zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabr. 5.

Hamščeno učiteljico sprejmem na sta-novanje in hranilo. Poudarje na čisti razred. F. Minic, Ljubljana, Gra-dišče 8, II. nadst.

Kupci pozor! 12 vozov novih vsake vrste in bukovih meter-skih drv, 5 vagonov in 2 vagona bu-kovega oglja imamo naprodaj. Anton Jakomini, Kovat v Kočevju.

Neženjen mlinar ali mlinarica se išče za v kmečki vodni mlin. Plača po d-igovoru. Ponudbe na Janeza Lovin, no-sesnika mlina in žage v Želozlju pri Pri-gorici p. Dolenja vas, Ribnica, Kranjsko.

Žica za napeljavu električne luči poceni dobro izolirana telefonska žica se kupi v veliki množini. Ponudbe na Knjižno Kleinsmayer & Bamberg v Ljubljani Kongresni trg 2.

Deklica stara 15 let, pošena, pridna, na slovensčine in nemščine v jeziku i pisavi, želi vstopiti kot učnica v trgovino z mešanim blagom. Na lov-pove upr. Slov. Naroda.

Oskrbnik z mnogoletno prakso v vseh sprejeti začasnou opravljanje katerega-koli spomladanskega dela v Ljubljani ali na deželi. Ponudbe pod „Agronom/2910“ na upr. Slov. Nar.

Vrtnar, oženjen vojaš ne prost, z Skškega jezika se išče za takojšnji na-top. Plačlini zahrevki, starost in spričevala na barona Hachler, Soštanj, Juro-slavlja.

Vrtnar, vešč nemščine in slovensčine, plačilu na posestvu blizu Celja. Po-udbe s spričevali o dosednjih služ-bah naj se pošljejo trgovcu Robert Zangger v Celju, Gosposka ul. 1.

Korespondence želi za vsled pomani-ka na znanja v svrhu ženišve dve mladi deklici v starosti 23 let z naoblašnim, doboraznim go-spodm. Do is se prosijo poštno le-žeče Celje pod šifro „Smetar življenja“ in „Spamind“. Tajnost se jamči.

KONJAK
Za oslabele vsled starosti, proti slabo-bostim v želodcu in proti izgubi te-lestne moči je star vinski konjak pra-vo poživljenje. Pošila dve politrski stekleni cl franko z z. boičkom vred za 60 K. Benedikt Herzi, graščak na graščini Golče pri Konjicah, Stajersko

Josip Jug
stavbni in pohišten
pleskar in hčar

Rimska cesta št. 16
naznanja, da se vedno dela s pristnim blagom

Uradno dovoljena, že 20 let ob-stoječa najstarejša ljubljanska

Žitna mreža (pocinjena) se takoj od-da. Vprašati je v gostil-ni Lampret, Kolodvorska ul. 31.

Buli-terrier, angleški, bel, čiste pasme, se radi odpotovanja ceno prodajo. Cigaletova ulica 1/III. desno

4 avtoplasti (Gleitschutzdecken) 710x90 na prodaj. Na-slov pove upr. Slov. Naroda.

Proda se dobro ohr. mod. otroški vo-ziček. Izve se v Sp. Siski. Kamniška ul. št. 130, II. nadst.

Oprava za spalno sobo, otroška po-stelja, podobne in druge različne stvari se prodajo. Rosljera cesta 13, II. nadst.

Bonbonae vsake vrste po zmernih ce-nah dobavila redno trvdka Fr. Medica, Ljubljana, Tržaška c. 4. Postrežba točna in solidna.

Vojaška siva uniforma, bluza in hlače, gerjeva ulica št. 1, II. nadst. na desno (med 3. in 4. uro popoldne.)

Lepih bukovih drv, proda poceni. Po-izve se Simon-Gregoričeva ulica št. 11. pritličje desno.

Iščem službo. Konc električni strojni voditelj vsa ke vrste stro-jev, sprejmem tudi v hotelu. Več po dogovoru. Tavtar, Skofja Loka, Žabnica 28.

Kompanion za za večjo tovarno za strešno opeko na Spod. Stajerskem se išče. Strokovnjak ima prednost. Naslov pove upravnishvo Slov. Naroda.

Lepo pose tvo z enonadstropno hišo hišama s stanovanji pod ugodnimi po-roji naprodaj v Laškem trgu. Vpra-šnja na restante 106, Laški trg.

Oskrbnik, oženjen, s 17 letno hčerko svoje stroke. Pisma se prosijo na Jurij Supančič poštno ležeče Zalec pri Celju.

Brivski očeneč, samo kateri že dobro dela, se sprejme ta-kaj pod dobrim pigojem. Napitnina ja-ko dobra. Takojšnje ponudbe na slov. brivnico Franjo Briski hica, št. 137 Za-greb.

Ženitna ponudba! Vdova brez otrok se išče za ženišve. Posařica s pose-stvom, se želi v svrhu ženišve sezna-niti z izobraženim Jugoslovonom. Sr-bi ima prednost. Dopis se prosijo na upr. Slov. Nar. pod „Dolgaša/2925“.

Sveža jajca 1440 komadov prodajo po 6: vinarjev 1 komad pri osebnem prevzemanju ali plačilo naprej Em. Supančič, Rogatec Sp. Stajerska.

Proda se posestvo radi izseljenja. Hi-ša s 5 sobami, 2 kuhinjama in kletjo ter hlev. Delav-nica sode vode skupaj z obratom v obsebnem mestu. Naslov pove upr. Slov. Naroda.

Za majhnega konja, 14 nesti visokega lahke voze z dvema sedežama in s sedežem za kočijaža, nov ali star, vendar v dobrem stanju. Ponudbe na predilnico in tkalnico v Trzinu.

Mešani lasje, ako so sortirano nabrani, se plačajo 10 K čez dnevno ceno. Kateri hoče pojasnila, kako naj bodo mešani lasje nabrani oz. nakupljeni, da zasluži pri kili 10 K več, naj vpraša pri trvdki Ivan Ma-rov, preparacija in trgovina z lasmi v Zalcu pri Celju.

Proda se:
namizni telef. aparat, kompl. pretikalna p.šča, motor 3/4 PH, 220 voltov, motor 5 PH, 115 voltov, dinam 5 KW in razne druge potrebščine za električno in telef. napeljavo.

Kupi se:
dinamo 35-50 PH.

I. Jugoslovanski anončni in infor-mačni zavod Beseljak & Rožanc Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Karbid na drobno in debelo ter

razpošilja točno proti predplačilu tr-govina Marim Sumer, Konjice.

60 kg lepe

Kumne
zadnje žetve, ceno odda

Karol Skala, Kamnik.
Iščem za 1. avgust t. l.

stanovanje
2 sob in pripadki. Mirna stranka 2 oseb. Valentin Hopita, upravnik Slovenskega Naroda.

Vino
belo, rdeče (cvilek) temeručke, črno, letnikov 1917 in 1918 nudi

MAST
Gospodar, ki mi dá stanovanje 2 sob in pripadki, dobi kot nagrado vsak mesec 1 kg masti. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Mast“.

MILO
jamčene kakovosti, 40 %, masšobe, na drobno in debelo. — Trgovci, se zana-dite naročiti 5 kg za poskušje pri

LUD. DOLENCU,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8.

Več raznašalcev
„Slovenskega Naroda“
se sprejme.

Zglasiti se je v „Nar. tiskarni“.

!! Preprodavaocima !!
nudišamo raznog listovnog papira u mapama i kasetama, kreme za zube kreme za cipele, cigaretnog papira (Ottoman, Hadžija, Golub, Riz Abadie, Riz Mirza, Club Patent, Club Valuta itd.), cigaretnih tuljaka, finog toilet-nog sapuna in druge razne robe.

Agentural i komisionalni posao
Mahler & Oplatka,
Zagreb, Jelencjev trg br. 82.

Trbojević i Podarić
agenturne komisioni posao

Karlovac (Hrvatska)
Zastopstvo:
Mitrovica (Srem) i Beograd

preporučuje se gosp. trgovcima za do-bavu pšenice, kukuruza, brašna, masti itd. uz najpovoljnije uvjete.

Najfinejše vrste karbid
razpošiljam vsako množino in vsake velikosti, franko vsako železniško po-stajo a K 2-50 kilogram, v balonih a 110 kg netto.

Lepe karblene svetiljke
iz čistega cinka, sesalni sistem, z vsakovrstnimi gorilniki a K 26-.

Velika izbira karbidnih gorilnikov od K 1- naprej, se dobi v trgovini Karl Saria, Maribor ob Dravi.

Julij Podobnik
posesnik, gostilničar in strojevodja v p.
po kratki mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umirajoče nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek dne 13. sušca ob 4. iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 11. sušca 1919.

Trgovina s semeni
SEVER & KOMP.
— LJUBLJANA, —
kupi in prodaja
SEMENA
in
SUHE GOBE.

66% milo za britje!

Se dobi v vsaki množini. Komad 50 gr stane 2 K.

Razpodelila:

1950

Janko Pintar, Sp. Šiška, Ljubljana.

Parketne deščice

Dobava in poklada kakor tudi vsa popravila ter v to stroko spadajoča dela priporoča

JOŽEF PUCH, Ljubljana.

Dne 13. t. m. ob 9. uri dopolne vršila se bo javna dražba 1 vagona pralnega mila, v prostorih skladišča Balkan na Dunajski c. 33.

Kupujem marvu, telice, svinje, mast itd.

po dnevnih cijenama. Preuzimam tudi na komisiju prodaju gore navedenega blaga za čitavu Sloveniju. Cijenjene ponudbe šalju se na Janko Popović, veletrgovca živom i zablano marvom Ljubljana. 2911

! SVETLA !

Baterije, žarnice, elektrotehnični predmeti, (izdelek svetovne slovenske tvornice). Generalna reprezentanca za en gros v kraljestvu SHS

JANKO POGACAR, ZAGREB,

1882

žalazno Ljubljana,

Ilirska ulica št. 29/1.

I. Jugosl. tvornica štapova Sunja, Hrvatska.

Preporuča sve vrste izradjenih štapova (izprehajalnih palic) na malo in veliko uz najjeftinije dnevne cene; uzorak šalje se pouzećem. 1616

Mesarske tehtnice

lastnega izdelka ima v zalogi tvrdka

KAROL USAR, Maribor n. D.

Grajska ulica šte. 28.

Tovarna vsakovrstnih tehtnic.

Cene zmerne. — Popravila točno in ceno.

Oklic.

Mojstrska bolniška in podorna blagajna za sodni okraj vrhniški na Vrhniki ima svoj

ustanovni občni zbor

dne 16. marca 1919, ob pol 3. uri popoldan v prostorih društvenega doma na Vrhniki.

DNEVNI RED:

1. Ustanovitev mojstrske bolniške in podorne blagajne ter odobritev pravil.
2. Vpisovanje članov in sploh pristop k blagajni.
3. Volitev nadzorstva, razsodišča in podružničnega odbora.
4. Slučajnosti.

2919

Odbor.

Čevlji tovarne

Peter Kozina & Ko.

iz najfinišnega ševro, boka in lakovega usnja z usnatim podplatom se dobe po dnevnih cenah.

trpežni zimski iz fine teletine z gumijastimi podplati po K 85.— za moške, K 73.— za ženske

V zalogi Ljubljana Breg.

Cement beton cement beton cement

JOSIP CIHLÁŘ

betonska tvornica Ljubljana

nasproti topničarski vojašnici

prevzema vsa v to stroko spadajoča dela i. s. železo-beton, stropove, tlakovanje cest, hodnikov, kanalizacije, fundamente, ograje itd. Izdeluje vsa kamnoseška dela v umetnem kamnu i. s. stopnice, balustrade, plošče za veže, korita itd. Priporoča zaloge beton. cevi, plošč za tlak itd. 2730

Prodaja portland cementa.

Cement beton cement beton cement

Zivo apno, portland cement, zidno opeko

v celih vagonih dobavlja najceneje tvrdka

1460

Valentin Urbančič, Ljubljana, Frančevo narežje 1.

Pozor, arovizacije in tvornice!

Zivila: svinjska mast, moka, sir, pristni lipovski itd., v kolikor se dobe izvoznim — dobavljam cenó. Kupujem vse industrijske rekompensacijske predmete. Prošec za brzojavne in pismene ponudbe in oferte.

G. GRUIC, Velika Kikinda (Nagykikinda) Banat.

Vse inozemske dnevnikove „L' Echo de Paris“, „Journal“, „Times“, ter tehniški „L' Illustration“, „Graphic“, „Technische Wochenschriften“ in modne žurnale dobivate najlažje potom knjigarne 2930

Kleinmayr & Bamberg, Ljubljana

Kongresni trg št. 2.

Zahtevajte cenovnik. Zahtevajte cenovnik.

SUHE GOBE

vseh vrst, ne mešane, kupujem v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah. Istotako iztočen, trčan med v večji množini.

F. SIRC, KRANJ.

Industrijska tvrdka u Zagrebu traži vještog

dopisnika

perfektnog u slovenskom i njemačkom jeziku sa poznavanjem hrvatskega te italijanskega ili francuskoga.

Ponude sa naznakom prakse, referenca i uvjeta pod šifrom „Dopisnik“ na Bloknorov zavod za rješavanje, Zagreb, Jurjevska ulica 31.

Vr XII 886/18-40.

V imenu zakona!

Deželno sodišče SHS v Ljubljani je dne 28. januarja 1919 razsodilo tako: Obtoženec Peter Weiss, rojen 18. septembra 1880 v Miškolcu na Ogrskem, tječaj pristojen, židovske vere, oženjen, agent v Budapešti, nekaznovan, je kriv,

da je v času od majnika 1918 do julija 1918 v Ljubljani z dnevnim potrebščinami in sicer suknemim blagom, svilenimi robci in rutami veržil.

Zakrivil je v tem pregrešek navijanja cen po § 23 št. 4 ces. naredbe z dne 24. marca 1917 št. 131 d. z. ter se

obsoja

po § 23 cit. zak. odst. 5 z uporabo §§ 260 b in 266 k. z. v 14 dni strogega zapora, poostrelega z enim trdim ležiščem in na 600 K denarne globe, v slučaju neizterljivosti pa na daljnih 30 dni zapora, ter v smislu § 389 k. p. r. v povračilo kazenskih stroškov. V to kazeno se vstope preiskovalni in zavarovalni zapor od 30. julija 1918 ob 1. uri popoldne pa do 27. avgusta 1918 ob 1. uri popoldne in se izreče, da je zaporna kazen popolnoma, od denarne kazni po 600 K pa delni znesek po 280 K z ostalim zavarovalnim zaporom 14 dni prestana.

Po smislu § 45 cit. nar. se bode sodba brez razlogov objavila v ljubljanskim dnevnikih „Slovenski Narod“ in „Slovenec“ na obdolženčeve stroške in se javno nabila na občin. deski v Ljubljani

V Ljubljani, dne 28. januarja 1919.

2917

Zastopnik inozemske tvrdke išče za nakup vsakovrsten

LES

bodisi obdelan, okrogel ali stoječ v gozdu, zlasti smrekov.

Ponudbe pod „Les“ na I. Jugoslovanski svetli in informativni zavod Novosjelski & Zupana, Ljubljana, Frančevo narežje 1.

Poljedelski stroji

Fabrikacija

Dva inženirja, dolgoletna specialista za poljedelske stroje in izurjena trgovca želita spoznanja z večjo obstoječo trgovino poljedelskih strojev tovarno ali banko, katera bi bila pripravljena z njima snovati družbo v svrhu fabrikacije in prodaje teh strojev v kraljevini SHS.

Interesenti naj blagovolijo poslati kratke ponudbe pod „Polje“ na

Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg šte. 3/1.

Najpopolnejši, neprekosljiv produkt

je mlo z znamko

„SRNA“

ig. Fock, tvornica mila in sode, Kranj.

Restavracija v Narodnem domu v Mariboru

se odda v najem s 1. avgustom 1919.

Ponudbe je vložiti do 15. aprila 1919 pri Posojilnici v Mariboru (Narodni dom) kjer se izvejo najemniški pogoji. Prednost imajo strokovno izobraženi reflektanti

Naprodaj je večja količina lepih in modernih svilenih bluz in spodnja krila

v raznih barvah, kakor tudi lepa švicarska SVILA, vse trpežno in poceni.

Mihailo Rozman, Ljubljana VII, Lepodvorska

ulica 181, gornji sprat.

Suha drva, trda in mehka,

kupi v kolikor more prodajalec priskrbeti izvozno dovoljenje, vsako množino

EMIL WEYS,

Metzhandlung, Dunaj (Wien) XVIII, Scheibenbergstrasse št. 16.

Modni salon za dame in gospode

S. Potočnik, Šalenburgova ulica 6./1.

opozarja ceni občinstvo na svoje najnovejše francoske modele za dame in gospode. — **Natsučno po naročilu.** — Moderniziranje kostumov, obračanje oblek in površnikov za gospode, moderniziranje in obračanje salonskih suknj v najmodnejše jakete za gospode. — Na željo v 8 dneh, v smrtnem slučaju v 24 urah. 2811

Kupim do 20. marca 1919. vsako množino

ježic

po najvišji dnevni ceni. — Prosim ponudbo pismeno kakor tudi množino in ceno.

Jakob Paučič, Novo mesto št. 75.

Trgovska agentura in komisijska trgovina s sodežem v Ljubljani, vzpoved na najbolje vpeljana, prevzema

zastopstva,

v komisijo ali na lasten račun, zaloge prvovrstnih tvrdk za živilske, gospodarske kakor tudi vse druge stroke. Cenjene ponudbe pod „Za celo Jugoslavijo“ na anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana. 2876

Čemu za pomlad nove obleke

ako se s prebarvanjem starih in kemičnim čiščenjem zamazanih dočete isto.

Najmodernejše barve, prihranek denarja.

Hitra in točna izvršitev.

Prva in največja javna tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in sušenje tkanin parila.

JOS. REICH, Tovarna: Poljanški nasip št. 4.

Podružnica: Šalenburgova ul. 4.

Pečatna naročila se točno izvršujejo.

Ne zamudite

svoje nemoderne krznarske stvari, naprimer: boe, mufe, plašče itd. poslati v

I. Jugoslovansko krznarico in strojarnico,

kjer se vse po najnovejši fazoni lepo in po ceni popravi, na željo tudi shrani

čez poletje. 2311

Nadalje prevzemam v strojenje in popolno izdelavo vsakovrstne surove

kože, kateri izgotovim lepo in po ceni v najkrajšem času.

Izdelujem tudi častniške čepce po meri ter imam v zalogi prave izvrjne

znake za čepce, prave srbske coplate, zvezde itd.

— LUDOVIK ROTH, —

krznarski mojster

Franc Jožefa cesta št. 3, I. nadstropje.

Na mnogobrojna pismena kakor tudi ustna vprašanja novoljubljen si tem potom vsem interesentom naznaniti, kaj imam vedno v zalogi:

pohištvo, mehki les, barvano,

omare, postelje, mize, stole, obešala za obleko umivalnike, kuhinjske opreme, žimnice (federadraci, dratnadraci), pisalne mize v večjem številu, nadalje imam vedno veliko zalogo

tudi pohištva iz trdega lesa.

Priporoča se

2674.

trgovina pohištva

Vido Bratovž

Ljubljana. (Kolizej). Ljubljana.